

030026836

32468

Izhaja 15. in zadnjega v mesecu. — Cena listu 25 Din, za inozemstvo 35 Din letno. — Posamezna številka stane 2 Din.
Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani, Novi trg šte. 3.

Štev. 1.

V Ljubljani, 15. januarja 1933.

Leto 50.

Vsebina: Vplačilo deležev za Kmetijsko družbo kot zadrugo in naročnino za „Kmetovalca“. — Organizirajmo se! — Pravilno gospodarstvo. — Učno travišče. — Sedanja kriza in moderna gnojšča. — Precepljanje samorodnic na zeleno; uspehi precepljanja. — Razno. — O scalničnih kamnih. — O konjski naduhi. — Sečnja zasebnikov, ki imajo nad 300 ha gozda. — Vprašanja in odgovori. — Uradne vesti. — Kmetijsko-šolski vestnik. — Na pot. — Pomen združnega vnovčevanja. — Važni pogoji za uspešno trgovino s sadjem. — Družbene vesti. — Gospodarske vesti. — Razno s tujih trgov. — Tržne cene.

Inserati se računajo po naslednjih cenah:

$\frac{1}{32}$ strani	Din 80—	$\frac{1}{8}$ strani	Din 350—	$\frac{1}{2}$ strani	Din 1000—
$\frac{1}{16}$ strani	Din 160—	$\frac{3}{8}$ strani	Din 500—	$\frac{2}{3}$ strani	Din 2000—
$\frac{1}{8}$ strani	Din 250—	$\frac{1}{2}$ strani	Din 700—	Priloga listu stane Din 100 za 1000 kom.	

Mala naznamila do 20 besed stanejo Din 20—, vsaka nadaljna beseda 1 Din.

Najboljšo

Modro galico

izdeluje tovarna

„Zorka“ v Subotici

po staroznanem ausiškem (Aussig-Ustje) načinu, ki je zajamčeno 98—99% in najceneja, ker se izdeluje v naši državi in se ne plača carine. Produkcija je pod stalnim nadzorstvom ministrstva poljoprivrede.

Dobavlja:

Kmetijska družba v Ljubljani.

Mestna hranilnica ljubljanska

LJUBLJANA, Prešernova ulica št. 3

s podružnico na Miklošičevi cesti št. 13
je največja regulativna hranilnica v Jugoslaviji.

Ima vlog nad 430.000.000— Din, rezervnih zakladov pa
nad 10 milijonov dinarjev.

Za pupilne naložbe pa sodni depozitni oddelek, za varče-
vanje mladne izdaja domače hranilnike, za pošiljanje po
pošti pa svoje položnice. Za vse vloge jamči mestna ob-
čina z vsem svojim premoženjem in davčno močjo.

Hranilnica kupuje in prodaja tudi devize in valute naj-
kulantneje. Ta posel opravlja v svoji podružnici na
Miklošičevi cesti.

Telefon centrale št. 2016 in 2616, podružnice št. 2367.
Poštni čekovni račun centrale 10.533, podružnice 16.138.
Uradne ure za stranke so od 8.— 12^{1/2}.

Za jesensko in zimsko škropljenje sadnega,
drevja proti raznim škodljivcem je priznano
najuspešnejše sredstvo

ARBORIN

Izdeluje ga tvrdka

„CHEMOTECHNA“

družba z o. z.

LJUBLJANA, MESTNI TRG 10

(na dvorišču veletrgovine A. & E. Skaberne)

Važno za osnovne in kmetijske šole!

Kmetijska družba v Ljubljani je založila 6 stenskih
slik od trav, detelj in raznih krmskih rastlin v velikosti 70 x 50
cm s primernim obešalom in okvirjem.

Slike so umetniško izdelane po naravi v barvah in služijo kot
izborno učilo za spoznavanje naših glavnih krmskih rastlin.

K vsaki seriji se doda po ena knjižica s kratkim opisom vsake
rastline.

Vseh šest slik s knjižico in poštino vred stane Din 100.--.

Priporočamo takojšnjo nabavo tega učila, dokler je še v zalogi,
ker bo vsakemu učitelju služilo kot dober pripomoček pri pouku.

J. BLASNIKA NASL.

UNIVERZITETNA TISKARNA

LITOGRAFIJA OFFSETTISK KARTONAŽA

ZALOŽNIŠTVO VELIKE PRATIKE

VREČICE ZA SEMENA

NAJSTAREJŠI GRAFIČNI ZAVOD JUGOSLAVIJE
IZVRŠUJE VSE TISKOVINE NAJCENEJE IN NAJBOLJ SOLIDNO

USTANOVLJENA LETA 1828

DENAR

naložite najbolj varno, če
si kupite pri Kmetijski
družbi

poljedelske stroje

še po starih cenah.

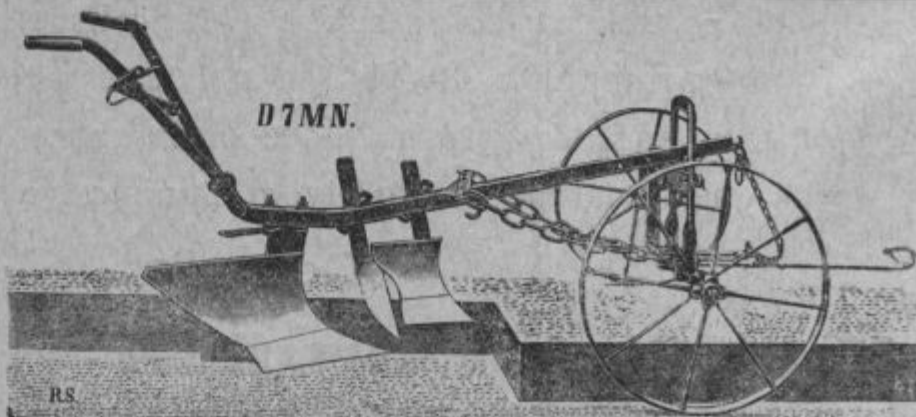
RUD. SACK

tovarna poljedelskih
strojev in orodja

LEIPZIG.

Podružnica: WIEN.

Sackove stroje ima v zalogi:
Kmetijska družba v Ljubljani.

KMETOVALLEC

štev. 1.

V Ljubljani, 15. januarja 1933.

Leto 50.

Vplačilo deležev za Kmetijsko družbo kot zadrugo in naročnino za „Kmetovalca“.

a) Vplačilo deležev KD kot zadrugi.

Današnji 1. štev. „Kmetovalca“ smo priložili po 2 pristopnici. Vsak pristopivši član mora obe pristopnici s črnilom in s čitljivim imenom, priimkom in bivališčem natančno izpolniti. Ena pristopnica ostane pri podružnici, druga se pa odpošlje Kmetijski družbi v Ljubljani. Istočasno mora vsak član vplačati enkrat za vselej najmanj 1 delež (10 Din) po priloženi poštni položnici. Jamstvo za vsakega pristopivšega člana znaša le 20 Din. Vsa članarina se mora strogo ločeno družbi nakazati. To velja posebno za odbore kmetijskih podružnic, ki so prejeli poleg tega še posebej pristopnice in sezname.

Povedano velja za vse stare člane, to je za one, ki so v letu 1932. bili družbeni člani. V zmislu novih pravil §§ 6. in 15., morajo pa poleg deleža 10 Din vplačati vsi nanovo pristopivši člani še 30 Din pristopnine, in to najkasneje do konca l. 1933. Pristopnino in članarino (skupaj 40 Din) vplača vsak **novi član**, razen onih, ki so bili družbeni člani ob razpustu društva (Kmetijske družbe). Vse nanovo pristopivše člane sprejema glavni odbor KD potem, ko so ugodili zgoraj navedenim pogojem.

Glede razmerja kmetijskih podružnic do družbe kot zadruge, pa poudarjamo, da ostane v bistvu vse neizpremenjeno. Njih poslovanje se bo uredilo s posebnim pravilnikom, ki ga bo glavni odbor v kratkem izdal.

b) Naročnina za „Kmetovalca“.

Končno se pozivajo načelnštva podružnic, da zberejo čim preje tudi naročnino za list „Kmetovalec“, ki znaša

25 Din

in jo vpošljejo s položnicami in sezname tudi ločeno Kmetijski družbi v Ljubljani.

Današnja prva številka letošnjega „Kmetovalca“ je bila doposlana ysem lanskim članom, drugo številko bodo pa dobili **le oni**, ki bodo pravočasno poravnali naročnino in jo družbi tudi nakazali.

Načelnštva podružnic se torej ponovno pozivljajo, da nemudoma zberejo naročnino ter jo takoj nakažejo Kmetijski družbi, da bo mogoče vsem naročnikom pravočasno doposlati poznejše številke lista.

Kmetijska družba v Ljubljani.

Organizirajmo se!

Fr. K.

Od vseh stanov in poklicev je gotovo kmeti stan najtežavnejši. Kmet bi pravzaprav moral znati vse in biti podkovan predvsem v mnogoštevilnih kmetijskih panogah, torej biti dober živinorejec, poljedelec, sadjar, vinar itd. Dalje bi moral biti poučen o vseh vprašanjih, ki se tičejo predvsem kmetijske zakonodaje, raznih odredb, zdravstva, živinozdravstva in o marsičem drugem. Ostali stanovi namreč niti ne pomislijo na težkoče, s katerimi si mora kmet svoj kruh pridobivati v potu svojega obraza iz zemlje. Boriti se mora z naravo, in ustvarjati dobrine v prvi vrsti za druge, končno za svoje in zase. Težak in grenak je ta kruh, ali **vzvišen obenem**, kajti to delo mora častiti in spoštovati vsakdo. Dandanes se poleg tega zahteva od kmeta, da mora biti tudi trgovec, torej postati ono, česar ne more biti po svojem delu in ne po svoji naravi.

Ako se je Kmetijska družba po dolgoletnem preudarjanju končno izpremenila v zadrugo z edinim na-

menom, pomagati našemu kmetu v teh težkih časih tudi v drugih pravcih, potem je gotovo to na mestu. Ni samo naloga kmetijskih prosvetiteljev s Kmetijsko družbo na čelu, narod poučevati k umnemu kmetovanju, ne da bi na drugi strani iskala kot zastopnica kmeta ventilov za odjem preobilice blaga po primerni ceni od svojih članov. **Posredovalna naloga KD za nakup in obenem za prodajo kmetijskih potrebščin in pridelkov v prvi vrsti svojih članov je gotovo tako važna in pomembna, da jo mora vsakdo pozdraviti, kdorkoli želi našemu kmetu dobro.**

Vsled tega se je vodstvo Kmetijske družbe odločilo, dodati svojemu strokovnemu glasilu „Kmetovalcu“ prilogo „Vnovčevalec“, v katerem se bodo objavljali članki trgovskega značaja. V tem delu lista bo našel član vse ono, česar je potrebno vedeti pri posredovanju in prodaji potrebščin in pridelkov doma in v tujini. Je to naloga, ki ima hvaležno polje in možnost razširjanja in poglobitve.

Kmetijska družba kot zadruga bo v prvi vrsti tudi širila idejo **zadružništva med slovenskimi kmeti**. Današnja kapitalistična oblika narodnega gospodar-

Kdor misli napredovati, naj se izobrazuje!

stva je dosegla vrhunec ter je začela polagoma padati. Seveda, konca se še ne vidi, to pa nas ne sme motiti. Svet se namreč organizira in se skuša otresti posredovalcev in izkoriščevalcev za vedno, pa naj pridejo od te ali one strani, pod to ali ono krinko profitarstva.

Narodno gospodarstvo mora priti v roke združništva, ker edino ono dela na tem, da se uredi produkcija in prodaja tako, kakor je želeli. Njen pohod ne bo zadržala nobena intriga in omalovaževanje.

Vsi moramo torej širiti med kmeti zmisel za skupnost in idejo združništva, vkljub razočaranju, ki so jih doživeli mnogi ponekod v tem pogledu.

Vsaka organizacija, in to tudi naša, bo tem močnejša in vplivnejša, čim bolj bo gospodarsko podprta in čim številnejše bo njeno članstvo. Zaradi tega mora biti prva skrb, organizirati Kmetijsko družbo, da se gospodarsko podstavi in osamosvoji od vseh kvarljivih vplivov.

Naš list „Kmetovalec“ je odprl s tem široko polje in ga daje na razpolago predvsem članom-kmetovalcem kakor tudi vsem onim prijateljem kmetškega stanu, ki jim leži dobrobit našega kmetškega naroda na srcu s pozivom k sodelovanju. Razpravljali bomo v našem listu o vsem onem, kar je najvažnejše za povzdigo, izobrazbo in blagostanje kmeta.

Kmetje! Organizirajte se in pristopite h Kmetijski družbi kot člani v čim večjem številu, ker v tem je le Vaša korist.

Pravilno gospodarstvo.

France Magajna.

„Kmet ne more živeti le od dela svojih rok, marveč tudi od dela svojih možganov“, to bi moralo biti zapisano v našem kmetijskem evangeliju.

Če bi telesno delo samo odločevalo, bi bil vpreženi vol največji gospod med nami. Ker pa dela brez razuma, ker dela, ne da bi vedel, zakaj in v kakšen namen dela, zato je in bo ostal vol.

Kmet — govorim o povprečnem kmetu z zdravo moralo, to je z zdravim telesom in zdravo dušo — bo v svojih prizadevanjih le tedaj uspešen, če bo poleg svojih rok dobro izrabljal tudi svoje možgane. V vsaki vasi najdemo dokaze za to. So kmetje, ki se jim vse posreči, pa so zopet taki, ki nimajo nobene sreče. Prvi si boljšajo svoje gospodarsko stanje in neodvisnost, drugi pa tonejo v bedi in govore v pri-tajeni zavisti: „Kjer je večji kup, tja vrag nosi...“ Pa če dobro pregledamo smotrenost dela enih in drugih, bomo videli, da sploh ne more biti drugače.

Sledeči zgled mi je vzbudil misli za ta članek.

Smrekarjevo posestvo je za naše kraje prav lepo posestvo. Njegove prostrane njive leže v najboljšem delu našega polja. Travnikov nima posebnih, vendar pa ima nekaj prav krasnih kosov, po katerih bi se marsikomu cedile sline, če bi bili naprodaj. Mnogo je gospodarjev, ki bi z veseljem zamenjali posestvo s Smrekarjevim. In vendar je pri Smrekarju neprestana beda, ki se vleče brez prestanka skozi vsa dolga leta, pa najsibo letina dobra ali slaba. Preden je konec zime, že zmanjka živil vsem: je lačna družina, je lačna živina v hlevu in prasiči v svinjaku. Vse gospodarsko poslopje je v

razpadu. Obleka, ki jo nosijo člani družine, je iz najcenejšega blaga, pa še take je jedva dovolj za poletni čas. Pozimi si utrjujejo zdravje z drhtenjem. Kredit pri trgovcih je ničev. Komaj in komaj se zmagajo davki. Tako se ta pesem nadaljuje. In vendar ni v Smrekarjevi družini zlih razvad in nihče jim ne more očitati, da ne delajo, da se ne trudijo in mučijo, le uspeha ni; nimajo „sreče“.

Zakaj mora to tako biti? Ali so krivi dolgovi? Tudi nekaj, a ne mnogo. Tisti dolgovi, kar jih je, bi se dali v malo letih črtati iz knjig. Poglavitni vzrok, da mora to tako biti, tiči v slabem gospodarstvu in gospodinjstvu in v skrajno nepravilnem načinu kmetovanja.

V domačem gospodarstvu in gospodinjstvu bi si bilo treba najprej odločno vcepiti zavest, da šteje navadno leto polnih 365 dni in da je treba vse dohodke raztegniti na vso to dolgo dobo. In potem se je treba potruditi, da bo dala dobra zemljica iz sebe vse, kar more v letu dati. Pri enem in drugem pa ne morejo odločevati samo žuljave dlani, pač pa edinole zdrav in izvežban razum.

Smrekarjeve njive ne rodijo v toliki obilici kakor bi morale. Zakaj? Nekaj zato, ker si slični pridelki prenažno sledijo drug drugemu (nepravilno kolobarjenje), največ pa zaradi nezadostnega gnojenja.

Smrekar pozna vrednost gnoja, nima ga pa za svoje obširne njive dovolj. Gnoja ni, ker je v njegovem hlevu premalo živine. Več živine ne more imeti, ker nima dovolj krme in več krme ne more imeti, ker so njegovi travniki premalo gnojeni. To je tisti zlobni krog, v katerem eno zlo rodi drugo, drugo rodi tretje in poslednje je povod zopet prve-mu. Ta krog bi bilo treba razbiti. Ta naloga bi bila v Smrekarjevem primeru silno lahka.

V bližini domačije boleha Smrekarjev sadovnjak, ki je obenem njegov poglaviti travnik. Pol hektarja meri, ves je na ravnini, globoke zemlje, oran pa ni bil, kar pomnijo najstarejši vaščani. V neredu sajena drevesa so le skupina živih mrličev. Seno, ki ga tu pridela, je slabe kakovosti. Prevladujejo kislice, divje korenje, podlessek, rman, tropotci, regrati in druga podobna zelišča, le pravih trav je malo. Ko bi Smrekar izkopal te napol strohnele jablane in nerodeče hruške ter potem ves prostor preoral, kako izborne letine krompirja, pese, žit itd. bi imel nekaj let tu in to vse začasno brez gnojenja. Ko bi potem pognojil in na to zasejal tudi cel hektar svojih preobširnih njiv z lucerno, ki pri nas tako izborna uspeva, kako zelo bi povečal pridelok goveje krme, ki bi bila povrh tudi najboljša in najredilnejša, kar je imamo.

Dobrota tega postopka bi se naglo pokazala. Če bi najprej zasejal lucerno, bi s prvoletno košnjo v jeseni že dvignil pridelok krme. Naslednje leto bi z najmanj štirimi obilnimi košnjami lucerne podvojil svojo sedanjo množino sena, obenem bi na preoranem sadovnjaku pridelal obilico navadnih njivskih pridelkov. Več bi namreč pridelal na polovici hektarja preorane ledine in izpočite zemlje, nego pridelal sedaj na hektarju svojih sestradanih njiv. S povečanjem krme bi se povečalo število goved in povečala bi se količina gnoja in tudi njegova kakovost. Gladujočih njiv bi bilo sedaj manj, gnoja samega pa več. Sledilo bi torej obilnejše gnojenje oranih njiv,

Kadar bo slovenski kmet gospodarsko organiziran, takrat bo dobro zanj!

temu pa sorazmerno višji pridelki. S pomnoženimi pridelki bi se pa manjšala potreba po kreditu pri trgovcih in take brezupne bede kot je pri Smrekarju danes, bi ne bilo več. Po primernem številu let bi se lucerna preselila na drugo njivo in s tem bi se avtomatično začelo racionalnejše kolobarjenje. Po primernem poteku let, ko bi bile namreč odstranjene ali pa že segnite ostale korenine izkopanih jablan, bi Smrekar lahko napravil v preoranem sadovnjaku nov jabolčni nasad, to pot v vrstah, da bi lahko oral še nadalje. V kratki dobi bi potem dosegel večje pridelke jabolk, kakor jih more sedaj pričakovati v najboljšem letu. Ko bi drevesa doraščala, bi jih pa brez primere nadkrilil.

Vse to, kar sem povedal, ni teorija, izvedljiva le na papirju, pač pa praktična resničnost s stodstotno gotovostjo. Na žalost je Smrekar mož starega veka, ki sovraži „novotarije“. On kmetuje tako, kakor ga je učil njegov oče in njegov ded. Lastnega razuma ne mara preobkladati. Ko smo mu nasvetovali ta postopek, je dejal: „Bravo! Kje pa naj vzamem denar za lucernino seme?“ Kadar se mož prestraši takega neznatnega izdatka v lastno korist, v korist svoje družine in svoje domačije in se ne sramuje moledovati za kredit pri trgovcih ali berarčiti za posojilo pri zasebnikih, da plača davke, potem — potem se pa neha vse.

Spoštujem sive lase, ne morem pa vselej spoštovati „modrosti“, ki jo zasenčujejo.

Učno travišče.

Ing. V. Sadar.

Že l. 1925. smo pod tem naslovom objavili članek v „Kmetovalcu“ in priporočali urejanje učnih travišč pri šolah, pa tudi pri zasebnikih. Vsak srez bi pravzaprav moral imeti vsaj eno učno travišče pod vodstvom sreskega kmet. referenta, ki bi moral to idejo, zlasti v teh časih čim bolj širiti; imel bi viden uspeh in narod bi mu bil hvaležen.

Naši kraji so travorodni, naša dežela je dežela trave, repe in krompirja. Podlage za umno živinorejo torej dovolj; vkljub temu pa kaže naša živina spomladi gola rebra ali je vsaj zelo slabo rejena; vidnih uspehov pri živinoreji, tej najvažnejši panogi, nimamo zaznamovati.

Naši travniki bi lahko še enkrat toliko rodili, naši hlevi bi vsebovali lahko še enkrat toliko živine, oziroma vsaj ona, kar jo imamo, bi bila lahko takšna, kakor je želeti, ako bi travnike umno obdelovali. Ne glejmo samo na to, da obilo nakosimo, temveč tudi na to, da nakosimo mrvo, ne pa steljo. Kako se to doseže, jih je že mnogo brezuspešno pridigovalo.

Gotovo soglašamo vsi, da brez dobrih trav in drugih krmskih rastlin (detelje itd.), ni dobre krme. Pomisliti moramo, da obstojajo dobre in slabe trave in da ni vseeno kdaj in koliko nakosimo. Trava in trava je torej dvoje; dobre trave dajo krmo, slabe pa steljo. Med travami na naših travnikih je več plevela, kakor pa trav, in te moramo ločiti, odnosno poznati.

Privoščimo živini v hlevu dobro mrvo, kakor privoščimo sebi vsakdanji kruh. Spoznavajmo trave,

da bomo lahko opazovali ugoden učinek gnojenja in oskrbovanja travnikov.

Učna travišča naj služijo mladini in odraslim, da spoznajo najvažnejše krmske rastline v vseh podrobnostih, da vidijo njih razvoj od prvega početka dalje, njih porastlost, klasanje, cvet, zorenje, sploh vse njihove dobre in slabe lastnosti, in mladina je poklicana, da jih zaseje in neguje. Učno travišče — mladinski vrtiči! Ljubezen je doma le v mladem človeku; pri starejših je to hladen račun. Mlad človek občuti bolj prirodno, on ji je blizu, čim nižji je, tem bolj je zraščan ž njo. Ko človek doraste čez neko mejo navzgor, ne vidi več divnega okvirja, v katerem živi svoje bedno življenje, temveč vidi le zlo in dozoreli plod, ki ga želi čim več natrgati. Pokažimo mladini prirodo, da se bo čim bolj uživala vanjo in da bo čim dalje uživala cvetočo pomlad, iz katere bo nesla prave smernice v resno in delovno poletje svojega življenja.

(Dalje prih.)

Sedanja kriza in moderna gnojišča.

Fr. Wernig.

Slovenski živinorejci, ki so priredili lansko jesen poučno potovanje v gospodarsko naprednejših krajih Avstrije, so z začudenjem ugotovili, da je v alpsko-avstrijskih vaseh mnogo manj cementnih in zidanih, zato pa neprimerno več lesenih zgradb, hlevov in gnojišč kakor pri nas. In marsikdo je prvi hip to dejstvo zapisal na rovaš pomanjkljivosti in zaostalosti. (Kakor smatra mogoče tudi marsikdo večjo preprostost nemškega kmeta za znak nazadnjaštva!) Počasi je šele uvidel, da se sosednji alpski kmet pri vseh zgradbah in gospodarskih vpeljavah drži načela: preprosto, poceni in smotrno!

Z javno podporo se je zadnja leta v Dravski banovini v resnici popravilo toliko gnojišč, da se lahko na zunaj postavimo že pred tujino. Znatno število cementovanih gnojišč v nekaterih vaseh, predvsem v bivši Kranjski, mora pasti vsakemu tujcu v oči. In večji del našega kmetskega podeželja si je osvojil mnenje, da je mogoče izboljšati gnojišča in gnojnične jame le samo s cementom.

Kakor se da res s cementom najlepše delati in zgraditi na zunaj najlepša gospodarska poslopja, tako je mogoče izvršiti v gotovih legah z istim, včasih celo z boljšim uspehom, s strokovnim smotrom in neprimerno ceneje izboljšave gnojišč tudi iz kamna, ilovice in lesa. To dejstvo moramo uvaževati posebno sedaj, ko so začela v dobi splošne krize vsihati javna sredstva in ko kmetu tudi s podporo največkrat že ni več mogoče izvršiti kake dragocene gospodarske izboljšave.

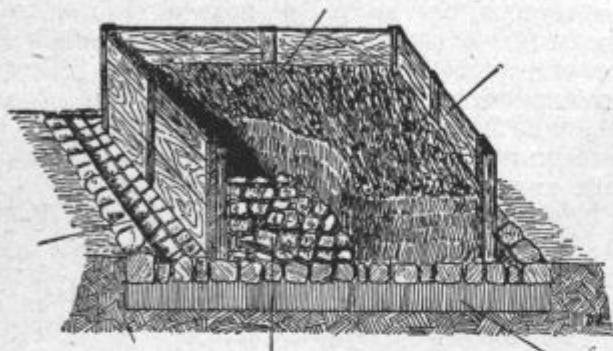
Da bo tudi živinorejcem v današnji krizi in v oddaljenih, posebno planinskih krajih mogoče urediti prav poceni gnojišča ter doseči isti uspeh, shraniti in lepo spraviti dragoceni gnoj in gnojnico, onemogočiti dotok vode ali kapnice, dajemo naslednja navodila glede naprave preprostih, a dobrih gnojišč.

(Še enkrat pa poudarjamo, da je popolnoma napačno in zmotno mnenje onih redkih kmetovalcev,

Kmetijska družba je edina in najmočnejša organizacija, ki brani našega kmeta!

ki še vedno mislijo, da je oni gnoj najboljši, ki leži vtopljen v mlakuži kapnice ali vode!)

Določeni prostor za gnojišče izravnamo oz. izkopljemo in zbijemo v njem do 30 cm na debelo masne ilovice. Ilovico tlakujemo s kamnom - lomljencem. Sklepe med kamni zamažemo s cementno malto in okoli gnojišča napravimo plitek, nepropusten jarek, tako da ne more dotekati v gnojišče deževnica in tudi ne odtekat gnojnica. Ni tudi **neobhodno potrebno**, da obdamo gnojišče z ograjo. Npravimo pa lahko obod iz desk, katere vstavimo med stebre iz železa v obliki tračnic ali iz betona.

Slika 1. Gnojišče.

V gnojišču, po katerem vozimo, je šestokrat trpežnejši pod iz kamna, kakor iz samega betona. Gnojnično jamo lahko napravimo pod gnojiščem. Ako pa je gnojnična jama ločena, je treba napraviti v sredi ali v kakem kotu gnojišča, katero v določeni smeri primerno visi — **posebno jamo**, v velikosti 0.75 m³ za eno glavo velike živine.*)

Kakor pa je splošno znano, je potrebno za eno glavo velike živine 4 m³ površine gnojišča, za gnojnično jamo pa 2 m³ prostornine.

Gnojišče, katero predočuje gorenja slika, si napravi lahko vsakdo sam, s svojimi sredstvi, s svojim materialom ter je njegova cena — ako odračunimo lastno delo — 10krat manjša, kakor stroški za po zidarskih mojstrih izgotovljene betonske zgradbe.

*) Opomba uredništva: Velikost gnoj. jame od 0.73 m³ na odraslo goved je skrajno. V naših razmerah kaže napraviti, na eno glavo vzeto, od 1.20—2.50 m³ veliko jamo, sicer smo večkrat primorani v največjem delu med letom gnojnico prevažati.

Precepljanje samorodnic na zeleno; uspehi precepljanja.

Ivan Nemeč.

Pereče vprašanje v našem vinogradništvu je iztrebljenje samorodnic iz naših goric. Po nekaterih krajih se držijo ljudje teh trt, ki so tudi vzrok vinske krize. Razširjenje šmarničnih nasadov in mešanje njih vin z dobrim vinom je ustvarilo pri vinskih kupcih nezaupanje do našega dobrega vinskega pridelka. Samorodnice so pa tudi zvišale množino vsakoletne produkcije vina, da se ista ne more konsumirati. Zakaj je vprašanje samorodnic vključ strogemu zakonu tako težko rešljivo? Vzrok je na eni strani neuvidevnost ljudi, ki se jim vključ vsem pridigam ne da dopovedati, da je v interesu vsakega

poedinca, posebno pa vinogradnika, uničenje samorodnic do zadnje trte, nujna potreba. Istočasno s šmarnico (Noah) pa se je razširila cela vrsta raznih sorodnih trt, kakor: Clinton, Jacquez, Delaware, York-Madeira, Huntingdon itd., ki jih ljudje ne smatrajo za samorodnice in jih goje kot kako žlahtno trto. Imel sem priliko, kjer mi je hotel neki vinogradnik pokazati najžlahtnejšo trto svojega vinograda, pa sem na žalost zagledal pristno Delaware. Izginiti morajo torej razen šmarnice vse zgoraj naštete samorodnice in šele takrat bo zopet vinogradništvo nastopilo novo boljšo pot.

Najenostavneje iztrebimo samorodnice, če jih spomladi v prvi polovici junija precepimo na zeleno, da dobimo do jeseni močne in dozorele poganjke, katere spomladi pogrobamo. Grobanice nam že isto jesen vržejo obilen pridelek. Iz praktičnih poizkusov sem posnel, da je tak precepljeni trs v drugem letu prinašal normalen pridelek. V tretjem letu ga lahko normalno režemo na šparon, tako da presledka v pridelku med precepljanjem sploh ni. Izborno se je obneslo tudi precepljanje z okulacijo spomladi, ali pa v drugi polovici avgusta, z razliko okulacije pri sadnem drevju, da se trta okulira na nodiju, in sicer prav na očesu; praktična procedura je ista kot pri vsaki okulaciji. Prednost tega precepljenja posebno v drugi polovici avgusta je ta, da se ni bati pozebe žlahtne mladice, ker še oko požene v spomladi in do druge jeseni nova trta popolnoma dozori.

Pri precepljanju pa se vse žlahtne sorte niso dobro obnesle. Normalno se razvija laški rizling, beli burgundec, žlahtnina in modra frankinja. Muškati silvanec pa ni kazal pravega razvoja, niti ni prinesel normalnega rodu glede količnosti kot ostale sorte. Prednje zaključke prinašam, kolikor sem jih praktično preizkusil, zato tudi ne morem podati mnenja glede ostalih sort. Eno lahko trdim: precepljanje samorodnic se izplača. Priporočam vsem, ki še tega niso storili, da to v prihodnjem letu izvršijo, kar bo v njihovo korist, saj bo najmanj 10 let tak vinograd normalno prinašal pridelke žlahtne trte. Več pa od takega vinograda tudi ne moremo pričakovati. Položaji, ki niso sposobni za nobeno kulturo, strme lege, nerodovitna in pusta zemlja (pesek in kamenje), tudi tam proč s samorodnicami. Zemljišče prekopajmo in zasejajmo z esparzeto, ki bo vrgla dobro krmo za živino, kar bo mnogo ekonomičnejše; rešeni pa bomo tudi najhujšega strupa človeškega organizma — šmarnice — in ostalih posestrim.

Delo za napredek našega vinogradništva. V ponedeljek, 21. novembra 1932. se je vršilo v restavraciji Narodnega doma v Ptujju dvoje zborovanj naših vinogradnikov. Vinarsko društvo za Dravsko banovino v Mariboru je v zmislu sklepu občnega zbora pozvalo vse trsničarje Dravske banovine, ki imajo dovoljenje od kmetijskega ministrstva za trsničarski obrat, na ustanovni zbor trsničarskega odseka v okrilju Vinarskega društva. Pozivu se je odzvalo veliko število pionirjev našega novodobnega vinogradništva; kot tako upravičeno smemo nazvati naše trsničarje, brez katerih vinogradniški obrat v ožjem zmislu ni mogoč. Pojavljajo se vprašanja v trsničarstvu, ki enako zanimajo vse trsničarje in ki so vodili do ustanovitve trsničarskega odseka, so to: skupna nabava ameriške

podlage in cepičev iz selekcioniranih vinogradov, medsebojno podpiranje pri prodaji trsnega materiala potom centrale evidenco istega, stavbe silnic po najmodernejših načrtih, stremeljenje za tem, da bodo trsničarji delali po naročilih, pri čemer se riziko zmanjša na minimum, izmenjava misli iz trsničarske prakse in tudi končno stremeljenje za tem, da morajo biti pridelovalni stroški temelj za določevanje cen za trsni material.

— Ustanovni zbor trsničarskega odseka je vodil delegat in član glavnega odbora Vinarskega društva Franjo Brumen, trsničar iz Krapja pri Ljutomeru. Predvsem je bil na zboru sprejet statut, ki se glasi: Pri Vinarskem društvu se v zmislu § 7. društvenih pravil osnuje trsničarski odsek. V ta odsek pristopijo vsi privatni trsničarji, ki imajo dovoljenje za izvajanja trsničarskega obrata, izdanega od ministrstva za kmetijstvo. Dalje pristopijo vsi upravniki banovinskih trsnic in javni funkcionarji-strokovnjaki te panoge. — Odsekovo upravo tvorijo: Predsednik, tajnik in odbor trsničarskega odseka. Predsednik mora biti član glavnega odbora Vinarskega društva. Volitev v odsek se izvrši na občnem zboru. Posle trsničarskega odseka izvršuje odsekov predsednik in tajnik. Odsekovi sklepi morajo dobiti potrdilo glavnega odbora Vinarskega društva. — Trsničarski odsek ima nalogo: a) ščititi predvsem interese trsničarstva v splošnem, b) delovati za povzdigo našega vinogradništva, c) delati na to, da oblast čim preje zatre vsako pridelovanje direktno rodečih trt, d) da se odpravi vsako šušmarstvo v tej panogi, e) prirejati skupne izlete v napredne vinorodne kraje. — Viri za odsekova sredstva so: članarina, katere višino določa Vinarsko društvo, sporazumno s trsničarskim odsekom, dalje prostovoljni prispevki članov odseka ter podpore. Iz teh dohodkov se krijejo odsekovi upravni stroški, predavanja, poučni izleti i. t. d. Po morebitnem razpustu trsničarskega odseka pripada vsa imovina tega odseka v korist Vinarskemu društvu za Dravsko banovino v Mariboru. — Za predsednika trsničarskega odseka je bil izvoljen Klotar Bouvier, trsničar v Gornji Radgoni, za tajnika pa Franjo Brumen iz Krapja pri Ljutomeru, poleg teh pa še šest odbornikov iz raznih vinorodnih krajev banovine. Odsekova članarina je bila določena na 25 Din. Odsek je razpravljal in sklepal tudi o drugih perečih stanovskih vprašanjih. — Po končani ustanovitvi trsničarskega odseka je imel istotam glavni odbor Vinarskega društva svojo sejo, kateri so prisostvovali tudi zbrani trsničarji. — Predsednik, narodni poslanec Lovro Petovar, je uvodoma poročal, da se organizacije gostilničarjev in županske zveze zelo trudijo, da bi dosegli izpremembo trošarinskih predpisov na vino. Omenil je tudi, da je z uspehom interveniral glede olajšav pri izvozu vina. — Tajnik Zabavnik je poročal o tekočih zadevah: Po obširni debati se je ugotovilo, da brez izpremembe zakona o taksah (trošarine) ni povišanja občinske trošarine na vino. Vinogradniki vztrajajo na sedanjem stanju: —.50 in 1 Din, dežela odnosno mesta). Tudi 5 l oz. 10 l trošarine prosta prodaja vina naj se še nadalje ohrani. V tem pogledu ni potrebno prav nobene izpremembe.

Glavni odbor Vinarskega društva za Dravsko banovino v Mariboru je imel dne 19. septembra 1932. po občnem zboru svojo prvo sejo. Sklenil je, da se o priliki jesenskih prireditvev v Mariboru (koncerti, veselice, sadni ogled, razstava perutnine in medu) vprizori vinska pokušnja, ako ni zvezana z rizikom. Te vinske pokušnje ne bo, ker glede prostorov in finančnih vprašanj ni prišlo do sporazuma. Nadaljnji sklepi glavnega odbora so sledeči: Tajnik, blagajnik in urednik društvenega glasila ostane stari (Zabavnik). Osnutek statuta za trsničarski odsek, izdelan po M. Hrgu, se s primernimi korekturami sprejme. Sklicati je letos po trgatvi shod vseh trsničarjev v Ptuj, da se trsničarski odsek ustanovi, izvoli odbor in se ta konstituirata. Kot delegata Vinarskega društva

za ta shod se določita člana glavnega odbora gg. Klotar Bouvier in Franc Brumen. Kralj. banski upravi Dravske banovine v Ljubljani je sporočiti, da je naziv trsne vrste burgundec med nami tako udomačen, da se ga ne da zamenjati z nobenim drugim imenom. Poročilo o likvidaciji II. banovinske razstave in sejma v Ptujju se odobri. Glede uredbe o viničarskem redu se sklene primeren odgovor kr. banski upravi. Vinarsko društvo ni za splošno dovoljenje slajenja letošnjega vinskega mošta. Priporoča pa, da se dovoli posameznim vinogradnikom izboljšanje vinskega mošta v krajih, poškodovanih po toči in suši po predpisih zakona o vinu. Glede novih trošarinskih predpisov so se ugotovile smernice, ki jih naj predsednik zastopa v bodoče. Vinarsko društvo naj objavi avtoritativno poročilo o stanju vinogradništva v Dravski banovini. Končno je glavni odbor sklenil, da se uvede pri Vinarskem društvu poročevalna služba o gibanju cen pri moštu in vinu. Izvolil je poročevalce iz posameznih vinskih okolišev, ki bodo zbirali zadevne podatke in jih 14dnevno vpošiljali Vinarskemu društvu za objavo v dnevnem časopisju. —k.

O scalničnih kamnih.

Dr. Fr. Veble.

Scalnični kamni niso ničesar drugega kot usedline apnenih snovi v scalnici. Te usedline zavzemajo razne oblike in so včasih čisto prašnate ali pesnate kot moka ali pesek, ki ga imenujemo scalnični zdrob, včasih pa tvorijo te usedline manjše ali večje kamenčke. Svoj sedež imajo te tvorbe lahko povsod v scalnih organih od obisti do scalnikovega ustja naven, torej v obistih, v scalnični cevki, v mehurju in v scalniku, pa tudi v sprednji kožici scalnikovega ustja. Pri moški govedi jih najdemo po navadi pred ali v krivini S-oblike.

Odkod pa pridejo te apnene usedline v scalnice? Pač po hrani, ki vsebuje mnogo apnenih snovi. Preobilico teh snovi izloča kri v raztopljenem stanju; te snovi se pa zaradi zaustavljanja scalnice in pri tem nastale njene kemične izpremembe ne morejo ohraniti raztopljene in se izločijo, oziroma usedejo. Čim manj vode vsebuje scalnica, tem lažje se napravijo te izločine. Zaradi tega oboli živina češče za temi tvorbami pri suhi hrani, pri krmljenju z zeleno, s svežo krmo, ki vsebuje več vode, pa navadno ne.

Povod za nastanek scalničnih kamnov dajejo izmed krme često otrobi in na beljakovinah bogata krmlila, razen tega pa tudi krompir.

Slika 2. Scalnični kamni različnih velikosti in oblik.

Kateri bolezenski znaki nam povedo, da je iztok scalnice zaprt po scalničnem pesku ali kamenčku? Take živali so nemirne, stopicajo sem in tja, kopljejo z nogami, prestopajo z noge na drugo, dvigajo rep in ga krčevito zavijajo, se vlegajo in kmalu vstajajo, bijejo z zadnjimi nogami proti trebuhu in zavzemajo stojo kot pri scanju. Zadnje noge razkoračijo, krive

hrbet, se pretegajo, pri tem pa iztisnejo le mukoma nekaj kapljic vode, ki je včasih krvavo pobarvana.

Potem, ko je mehur že počil, se živali sicer pomirijo, pač pa nam povedo drugi še težji znaki, da se je bolezensko stanje poslabšalo. Take živali se močno pote, pot pa smrdi po scalnici, njihov pogled postaja čim dalje bolj globok ter plah in posamezne skupine mišičevja trepečejo.

Da preprečimo nastanek scalničnih kamnov, je priporočljivo, zmanjšati množino obloge z otrobi in beljakovinstih krmil, ozir. krompirja, dajati pa več pese ozir. repe in napoju dodajati dnevno po dva grama sode bikarbone za svinjo, po 5 gramov za ovco, ozir. po 10 gramov za veliko žival; namesto tega lahko damo tudi isto množino octokislega natrija ali karlovarske soli.

Kadar nastopi bolezen z opisanimi znaki, ne kaže drugega, kakor naglo poklicati živinozdravnika, ki bo odredil primerno zdravljenje ali izvršil potrebno operacijo. Često nas pa obvaruje le nož večje gospodarske škode.

O konjski naduhi.

Dr. Veble.

Stanje konj v Dravski banovini se je ustalilo na številu okrog 55.000. To je ravno toliko, kolikor jih potrebujemo za domače potrebe. Po letnih časih se to število nekoliko izpreminja in pade v jeseni, pozimi, spomladi in poleti pa nekoliko naraste. Konjev za tujino ne vzrejamo več, ker izvoza pač ni. Vendar pa cene konjem niso znatno padle, ker konjerejec ne vzreja več konj, nego jih potrebuje sam, oziroma nič več, nego jih lahko odproda. Zaradi omenjene razmeroma visoke cene izrabi lastnik konja, njegove sile pač do skrajno možne meje, posebno še zato, ker je vzdrževanje konja dražje, kot reja katerkoli druge domače živali, izvemši športne in luksusne živali. Pri intenzivni izrabi konja pa trpe vsi njegovi organi, najbolj pa pljuča in srce. To pa pri ravnem in bregovitem terenu; v ravnini namreč zahtevamo od konja večje hitrosti, na bregovitih tleh pa višjega teznega uspeha. Zaradi tega je razumljivo, da se češče pojavljajo motnje teh dveh organov najrazličnejših vrst, posebno pa v obliki naduhe.

Naduha je v normalnih časih navadno bolezen starejših, že izčrpanih konj ter je popolnoma izoblikovana; v njeni visoki in najvišji stopnji je pač ni težko spoznati. Vse kaj drugega je, če naletimo nanjo pri konju mlajših let in v početku, še nejasno razviti obliki. Takrat jo je res težko spoznati in jo zaradi tega ter njene neozdravljivosti upravičeno prištevamo h konjevim glavnim napakam. Zaradi opisane zgodnje in intenzivne izrabe konjevih sil najdemo to napako čim dalje češče ravno sedaj pri konjih srednjih in mlajših let. Zato moramo biti bi nakupu konja dvakrat oprezni in je opozorilo, kako se očuvamo prevare, ravno sedaj bolj ko kdaj na mestu in potrebno.

Važno je, da vemo, kako pojmuje in si tolmači zakon konjsko naduho, ker v spornih primerih odločuje pač le-ta. Zakon pravi, da je smatrati za nadušljiivega onega konja, ki trpi na zastarelih težkočah pri dihanju; teh težkoč pa ne sme spremljati vročica; ra-

zen tega morejo ovirati redno uporabo konja ter biti neozdravljive. Vse druge težkoče pri dihanju, ki nimajo vseh opisanih znakov in ki jih je seveda ogromno število, ne spadajo pod pravi pojmi naduhe. Ker je pa slednja glavna napaka, ji zakon priznava še posebno ugodnost zavarovalnega časa štirinajstih dni. Ta ugodnost pomeni, da ni treba pred sodiščem posebnega dokazovanja, da je konj imel naduho že ob nakupu, če jo je kupec opazil tekom 14 dni po nakupu in to tudi javil kaki merodajni pravni osebi. Če se je slednje zgodilo, ima oškodovani kupec nadušljevega konja pred sodiščem lahko stališče, kupna pogodba se razveljavi, prodajalec mora vzeti konja nazaj in poravnati vse stroške.

Mnogo težje je stališče kupca nadušljevega konja, če napake ne opazi tekom 14 dni po nakupu, oz. če to opazi in opusti oficielno prijavo prodajalcu, sodišču ali živinozdravniku, oz. odvetniku. V tem primeru je pred sodiščem potreben dokaz, da je bolezen nastala že pri prodajalcu. Ta dokaz pa po navadi ni lahek, dostikrat celo nemogoč, četudi se je napaka začela že pri prodajalcu.

Nadvse važno je torej za kupca, da naduho, če jo kupljeni konj res ima, čim preje opazi, po možnosti še pred sklenitvijo pogodbe ali pa vsaj tekom 14 dni po sklenjenem nakupu.

(Konec prih.)

Sečnja zasebnikov, ki imajo nad 300 ha gozda.

Ing. Anton Šivic.

V „Kmetovalcu“ l. 1931. sem na straneh 197. in 198. opozoril na posebne predpise, ki veljajo glede sečenj in pogozdovanj za gozde samouprav (občin, podobčin, banovine), cerkva, župnih, kaplanijskih, cerkovniških in drugih nadarbin, dalje za gozde solastnikov in korporacij, delniških družb in za gozde, ki so obremenjeni s služnostnimi pravicami. Enakim predpisom, kakor naštetih posestev, so bili podvrženi tudi gozdovi veleposestev, dokler so bila ta posestva pod udarom agrarne reforme.

Kakor je znano, so bila privzeta v agrarno reformo pri nas posestva, ki so presegala površino 200 ha, številni vse kulturne vrste zemljišč dotičnega posestva skupaj. Jeseni l. 1932. pa je postalo veliko gozdnih posestev prostih agrarne reforme. V delno razlastitev je prišlo le 12 do 13 gozdnih posestev. Glede izkoriščanja takih gozdov, ki so postali sedaj prosti bremena agrarne reforme, velja sledeče:

V gozdih, ki ne pripadajo kategorijam, ki sem jih naštel v prvem odstavku tega članka, ni predpisano strogo trajno gospodarjenje (§ 74. zak. o gozd.). Ob nameravanem sekanju gozda so pa njih lastniki — kakor vsakdo — pač vezani na vse ostale predpise gozdnega zakona, kakor na primer na prepoved samovoljnega krčenja gozda, na omejitve, ki veljajo za sečnje v zaščitnih gozdih, ako slednje imajo, dalje na predpise o prijavi čistih sečenj, glede pravočasne pogozditve posek, in dr.

Posestniki takih „prostih“ gozdov so pa tedaj, če obsegajo njih gozdovi več kakor 300 ha površine, vendarle obvezani gospodariti po go-

spodarskem načrtu ali programu, ki si ga morajo omisliti po odredbi gozdnega zakona do 1. julija 1935. Da-li zadostuje enostaven program namesto obsežnejšega načrta, odloča na prošnjo prizadetega posestnika ban.

Kdor ima za svoj gozd predpisani gospodarski načrt odnosno program, mora predlagati „predlog za sečnjo in gojo gozda“ vsakoletno, če seka vsako leto, sicer pa ga predlaga periodično redoma štiri mesece poprej, preden začne sekati. Kralj. banska uprava jemlje predloge, sestavljene v okviru gospodarskega načrta, odnosno programa zgolj na znanje. Izrecni odobritvi pa so podvrženi „predlogi za sečnjo in gojo gozda“, dokler posestnik takih, nad 300 ha velikih gozdov še nima gospodarskega načrta odnosno programa.

Predlaganje teh vlog se zahteva zaradi kontrole, ki je potrebna vsled tega, ker posestnik ni vezan na strogo trajno gospodarjenje in si lahko urejuje obseg sečneje po konjunkturi na lesnem trgu in po drugih okoliščinah.

Za predpisane „predloge za sečnjo in gojo gozda“ so posestnikom na razpolago prikladne tiskovine, ki jih dobijo pri vsakem sreskem načelstvu proti odškodnini za tiskovne stroške. Na zadnji strani tiskovine je natisnjen pouk za posestnika.

Opozorim naj še, da more gozdna oblast, in sicer ban, predpisati tudi v teh „prostih“ gozdih strogo trajno gospodarjenje. To pa se sme odrediti le izjemoma, ako je potrebno z javnih ozirov.

Popravek. Na strani 244. lanskega „Kmetovalca“ čitaj v tretji vrstici levega stolpca zgoraj: v državnem in banovinskem proračunu, namesto poslopju, v desnem stolpču zgoraj v drugi vrstici pa čitaj: da sta državi, namesto da so državi.

Vprašanja in odgovori.

Vprašanje 1. Ob meji vinograda ima sosed nasajene jablane, ki jim veje vise na moj svet. Tudi sadje pada nanj, ki mi ga pa sosed ne pusti pobirati. Nagovarjal sem soseda, naj veje odžaga, ki vise na moje zemljišče. Ker tega ni hotel storiti, sem mu zagrozil, da jih bom sam požagal, pretl mi je pa nato s tožbo. Ali smem veje sosedovega drevja, ki vise na moj svet, sam požagati? (A. B. v S.)

Odgovor: Sličnih vprašanj dobimo vsepolno. Seveda lahko veje sosedovega drevja, ki vise na Vaš svet, odžagate in jih tudi uporabite; isto velja tudi za sadje, ki je padlo na Vaš svet. Priporočamo Vam pa, da se s sosedom poravnate mirnim potom. **Fr. K.**

Vprašanje 2. Iz debla češpelj se močno izceja smola. Nekaj se jih je že posušilo. Kako naj to drevje ozdravim? (F. L. v K.)

Odgovor: Pri koščičastem drevju, to je črešnjah, breskvah, marelicah, slivah in češpljah, opažamo čestokrat to bolezen, ki jo imenujemo smolika. Zimski čas je kakor nalašč za to, da odpomoremo takemu drevju. Samoobsebi umevno je, da pri tem drevju ni nekaj v redu. Vzroki so različni, bodisi da ne odgovarja dotična sorta podnebnju, bodisi da ne odgovarja zemlja. Take rane se sameodsebe nikdar ne zace-lijo. Navadno se pojavlja bolezen v težkih, mastnih, nepropustnih in prevlažnih tleh, ali ako smo premočno obrezovali; tudi

gnojenje s straniščno in premočnim svežim gnojem povzroča to bolezen; istotako se na plitvih zemljah, ki imajo spodaj gruščnato spodnjo plast, pojavi posebno pri črešnjah smolika. Pri zdravljenju moramo predvsem odpraviti vzroke v zemlji, zabraniti slabe zunanje vplive, šele potem preidemo k zdravljenju. Ako je mlado drevje še v bohotni rasti, narežemo pomladi lub z ostrim nožem do lesa po deblu in po vseh vejah. Ob zarezah začne lub zijati in se sproti zaraste. Slične zareze potegnemo tudi čez rane, zlasti pri črešnjem drevju. V novjšem času izmivajo bolna mesta z močnim octom, odnosno jih s cunjami, namočenimi v octu, ovijejo. To ponavljajo, dokler se smola ne raztopi. Važen pogoj je pa tudi, da odpravimo preobilno vlago iz zemlje ali navozimo nekoliko dobre prsti in jo raztrosimo okoli in pognojimo drevju z apnom in kalijevo soljo. Varovati moramo drevje tudi hudih poškodb, posebno pri obrezovanju. **Fr. K.**

Vprašanje 3. Imam en sod približno 1200 l vsebine tropin. Vsako leto sem tropine skuhal v žganje in tako dobil okoli 40 l žganja. Letos sem jih pa bolj sprešal ter mislim, da bom dobil samo okoli 30 l žganja. Ker imam zelo malo krme za živino in konje, bi rad krmil živini tropine. Ali so iztisnjene tropine sposobne za pičo govedu in prasičem? (J. K. v L.)

Odgovor: Tropine, grozdne in sadne, so prav dobra krma za goved in prasiče. Njih krmilno vrednost bi lahko primerjali s srednje dobrim senom. V sadnih tropinah je včasih precejšnja množina grampe (vinskokislega kalija), ki na zdravje, v velikih množinah zaužit, slabo učinkuje. Grampa vpliva tudi na spolovila (močno pojanje, da breje živali lahko povržejo). Brejim živalim se torej ne sme v drugi polovici brejosti takih tropin pokladati. Tropine, ki vsebujejo alkohol, odnosno so se skisale (postale cikaste), so tudi nezdrave. Zategadelj bi morali iztisnjene tropine dobro stlačiti v kako posodo, kad ali v sod in jih zaliti toliko z vodo, da ista nad njimi stoji. Pred uporabo je tropine odtisniti in skuhati ter skuhan zopet ožmeti in jih pomešati med drugo krmo. Pri takem ravnanju se grampa in alkohol izlužita, odnosno zadnji izpuhti. Priporočamo Vam, da skuhate žganje vseeno iz tropin. Na ta način se grampa izluži, ker ostane v kotlu na dnu, zato je tekoči ostanek iz kotla zavreči. Nekateri hranijo prekuhan ali izlužene tropine v čebrih dobro stlačene in jih pokrijejo z listjem, odnosno s papirjem in dobro zadelaajo z 10–15 cm debelo plastjo ilovice. Ako ilovica razpoka, jo moramo zopet z vodo poškopiti in vse razpoke temeljito zamazati, nakar potrosimo povrhu drobnega peska (sviža). Na ta način ohranite tropine porabne za krmo skozi vso zimo. Živali je treba polagoma privaditi na to krmo. Odraslo govedo prenese brez škode do 10 kg takih tropin, manjše živali in prasiči primerno manj. Iz tega sledi, da lahko uporabite tropine za krmo. **Fr. K.**

Vprašanje 4. Moja krava je dobila po teletu že proti koncu sesalne dobe kraste po seskih. Te kraste so trde, temne barve, trdo prilepljene na kožo in otežkočajo molžnjo. Če se katera pri molžnji odlušči, zraste zopet nova. Kakšne kraste so to in kako se odpravijo? (I. C. v Š.)

Odgovor: Opisani znaki bolezn govore za to, da je krava obolela na vnetju kože na seskih. Tako vnetje nastane kaj rado pri paščih se kravah, redkeje pri kravah, ki ne pridejo iz hleva, prav čisto pa tudi na seskih takih krav, ki leže stalno na umazanih in mokrih hlevnih tleh. Zaradi nesnage ali mokrote ali pod vplivom vetra, močnih sončnih žarkov ali mraza poškodovana koža rada poka, krvavi in se lušči. Če se nahajajo razpoke in odrtine le na kožni površini, nastanejo na poškodovanih mestih rjave, rjavkaste, krvave oz. s krvjo prepojene in razdrapane kraste različne debelosti. Te kraste se pri molžnji vedno iznova odluščijo in na njihovem mestu na-

Danes ni časa za razmišljanje, na delo moramo z zavihanimi rokavi, da si opomoremo.

stanejo s krvjo podplute, boleče ranice v velikosti leče ali boba, ki se kaj nerade celijo, otežkočajo molžnjo in dajejo često povod še za druga hujša obolenja seskov ali celó vimena. Često se tudi zgodi, da se tako nastale ranice okužijo po trohnoznem bacilu (*bacillus necrophorus*); v tem primeru nastanejo še hujše poškodbe, ki segajo globoko pod kožo in celjenje še bolj ovirajo. Zdravljenje obstoji v tem, da odpravimo vzroke bolezni, t. j., da posvetimo negi živine in čistoči hleva povečano pozornost. Obbolele seske molzemo, v kolikor je to sploh mogoče, previdno in le s polno dlanjo, ki jo skrbno namažemo z mastjo ali vazelinom. Kraste moramo skušati omeščati, razpokano kožo pa napraviti nežno in prožno; v ta namen namažemo obbolele seske pred in po molži z eno izmed sledečih mazil: cinkova mast, borova mast, slezova mast, 5% kokainova mast, mešanica enakih delov apnene vode ter olivnega olja, glicerina ali vazelin. Če so ranice globlje ali večje, tako da jako otežkočajo molžnjo, ker so seski jako občutljivi in boleči, moramo iztočiti mleko iz prizadete četrti vimena s pomočjo mlečne cevke, ki jo poprej skrbno razkužimo z izkuhanjem. Take mlečne cevke ima v zalogi Kmetijska družba v Ljubljani. Pripomniti bi le bilo, da jih smemo rabiti le previdno, razkužene in s skrbno očiščenimi rokami, če nočemo obolelemu vimenu več škodovati kot pa koristiti. Če je bolezen nalezljiva, t. j., če za njo oboli še katera druga krava, bi bilo misliti tudi na kravje koze, pri katerih je pa zdravljenje podobno. Izpopolniti bi ga bilo pa še z razkuževanjem vsega hleva ter umivanjem vimena z razkužili, za kar je posebno prikladen domač preparat **sanoform**, ki prijetno diši.

Dr. V.

Vprašanje 5. Pridelal sem nekaj soje. Svetujte mi, kako naj jo uporabim. (I. V. v K.)

Odgovor: Pridelano sojo je najbolje, ako jo prodaste sosedom za seme. Ako je pa blago predlanske letine, potem ni več tako dobro za seme in je najbolje, da jo uporabite kot krmo. Dobro je, da sojo zdrobite in jo potem v surovem ali pa oparjenem stanju pokladate živini. Ker ima pa soja mnogo rastlinske maščobe, jo je pokladati v jako majhnih množinah, da se na ta način prepreči driska in premajhna izraba beljakovin, na katerih je soja bogata. Zdrobiti jo je le toliko, kolikor se je potrebuje, ker se drugače v zdrobljenem stanju pokvari.

Vprašanje 6. Ali more zadruga za vnovčevanje pridelkov vplivati na ceno pridelkov? (V. P. v C.)

Odgovor: Kako lahko zadruga vpliva na ceno pridelkov, nam kaže vsak dan naša združna trgovina, kolikor je pač imamo. Znan je primer iz Ptujja, kjer so se kmetje združili v zadrugo z namenom, da bodo sami prodajali krompir. Pred ustanovitvijo zadruga je bila cena tako nizka, da se ni niti izplačalo delati. Kmalu na to pa se je cena dvignila na 1 dinar. Kmetje ga po 1 Din niso hoteli prodati. In uspeh je bil tu. V svojem okraju zadruga jako lahko usmerja cene in jih določuje s tem, da spravi blago na trg in da ga prodaja direktno konsumentu ali velenakupniku. Trgovci se navadno poslužujejo za to posredovalcev in mešetarjev, kar pa zadrugi ni treba. Ona vse, kar je prej trgovec izdal za posredovalca, sedaj lahko da kmetu, oziroma zadrugi. Zadruga pa zaradi tega lažje plača kmetu višjo ceno. Seveda uspeh ni kar čez noč; potreba je previdnega dela in poznavanja trga, ker zadruga tudi ne more vsega kupiti in dobro plačati. Blago mora že kmet sam malo prebrati in tako prodati zadrugi. Največ naših zadrugarjev greši s tem, da misli, da, ako imajo zadrugo, že mora delati čudeže. Ako so vsi zadrugarji solidarni in zvesti, je lahko uravnati ceno pridelkov. Ako ne, tudi zadruga nič ne pomaga.

G.

URADNE VESTI.

ZAPISNIK

o izrednem občnem zboru Kmetijske družbe, ki se je vršil dne 29. 12. 1932, ob 11. uri v dvorani Delavske zbornice v Ljubljani.

Predsednik g. **Oton Detela** je otvoril občni zbor takoj po 11. uri ter ugotovil sklepčnost, ker je bilo zastopanih 182 podružnic z 248 delegati. Pozdravil je nato gg. delegate, zlasti pa ministra g. **Ivana Puclja** in nar. poslance gg. **Petovarja, Ureka, Mravljeta, Makarja, Komana, Drmelja in Zemliča**, nadalje zastopnika banske uprave načelnika inž. **J. Zidanška** in policijskega svetnika g. **Kobala**; predstavil je notarja **dr. Kuharja**, ki bo napravil notarski akt.

G. predsednik je podal nakratko zgodovino Kmetijske družbe, ki ima slavno preteklost, saj letos praznujemo že 167. leto obstoja. Družba je s svojim delovanjem dvignila naše kmetijstvo na ono višino kakor je kmetijstvo v sosednjih deželah. Zaradi sedanjih stisk v narodnem gospodarstvu, je glavna naloga družbe, da mora najti odjemalce za kmetijske pridelke. Že tekom tega leta je družba osnovala vnovčevalnico, ki se prav lepo razvija. Žal se je zaradi potrebnih priprav nekoliko prepozno začelo. Duh časa in potrebe časa nas silijo, da družbo preosnujemo v zadrugo. Ker gre naša zakonodaja za tem, da pospešuje predvsem zadrugo, je to prisililo družbene funkcionarje, da se prilagodijo tem smernicam, sicer družba ne bo dobila kontingentov za izvoz, ker se društvo smatra le za navadnega zasebnika. Organizacija ostane kakor je bila dosedaj. Delokrog družbe se bo z ustanovitvijo zadruga samo še razširil. Tudi glede članstva ostane vse pri starem. Isto velja tudi za podružnice. Vsi oni, ki so bili dosedaj njeni člani, ostanejo še nadalje, če do konca l. 1933. predložijo pristopnice in plačajo delež 10 Din, dočim vsak član jamči s še enkratnim zneskom od 10 Din. Člani pa, ki se bodo nanovo sprejemali, plačajo poleg zadrugnega deleža pristopnino 30 Din.

Na to je imenoval g. predsednik za overovatelja zapisnika gg. **Ažmana in Pipana**, in nato je tajnik **Kafof** prečital vdanostni brzojav Njeg. Vel. kralju in pozdrava poljedelskemu ministru g. dr. **Demetroviću** ter banu g. dr. **Marušiču**.

Za tem je pojasnil g. **Petovar** in utemeljeval razpust družbe, in sicer: „Predlaga se, da likvidiramo dosedanjo Kmetijsko družbo in da se ustanovi Kmetijska družba kot zadruga. Očitano se nam je v javnosti, da ne spoštujemo starosti družbe. Pred tremi leti so napravili iz stare družbe novo, zato imamo sedaj opraviti z družbo, ki je šele 3 leta stara. V pravilih ni bistvene razlike. Zadruga ima mnoge prednosti, oproščena je davkov itd. Poudariti je tudi treba, da se čisti dobiček ne razdeli, ni nobenih tantijem, premoženje družbe je sploh zavarovano. Zaradi preosnove Kmetijske družbe se je v javnosti mnogo razpravljalo za in proti, vsi pa smo si na jasnem, da ni mogoče ugovarjati proti zadrugi kot taki. Zato gotovo ni med nami nobenega, ki bi bil proti likvidaciji Kmetijske družbe in ustanovitvi Kmetijske družbe, zadruga z o. z.“

(Konec prih.)

Kmetijsko-šolski vestnik.

Dvodnevni kletarski tečaj se bo vršil v petek in soboto, 3. in 4. februarja t. l. na banovinski vinarški in sadjarski šoli v Mariboru. Pouk je teoretičen in praktičen ter traja dnevno od 8. do 12. in od 14. do 18. ure.

Enodnevni tečaj o rezi v vinogradu se vrši v soboto, 11. februarja t. l. na banovinski vinarški in sadjarski šoli v Mariboru. Pouk je teoretičen in praktičen ter traja od 8. do 12. in od 14. do 18. ure.

Kadar nas kriza zapusti, si bomo privoščili marsikaj; za sedaj velja skupno delo in vztrajati.

VNOVČEVALEC

Na pot.

Že dolgo časa je naš kmetovalec pogrešal glasilo, ki bi ga stalno opozarjalo na potek trga in cen na trgu ter tega zahteval. Da ustrezemo splošni želji našega kmeta, bomo sedaj tudi vedno poročali o vseh stvareh, ki se tičejo prodaje kmetijskih pridelkov.

Naš list nima namena samo poročati in objasnjevati razne dogodke na trgu s pridelki, ampak njega velika naloga je tudi ljudem pokazati, kaj trg potrebuje in kakšno mora biti blago, namenjeno za trg. Ni vseeno, kaj prodamo. Na trgu je glavno vprašanje, kakšno blago imamo naprodaj. Čim boljša je izbira in čim boljše je sortiranje, tem boljše so cene. Ako ne bomo polagali važnosti prebiranju, in sicer **pravilnemu** prebiranju, ne bomo nikdar dosegli dobrih cen, še manj pa upoštevanja na zunanjem trgu.

Vse, kar prinesemo na trg, mora biti res prvovrstno in lepo in predvsem takšno, kakršno trg zahteva. Ravnati se moramo po potrebah trga, ker trg se ne ravna po naši produkciji, in ako se ravna, potem se to zgodi navadno v škodo našega kmeta.

Da pomagamo kmetu, ga hočemo učiti in mu kazati pravo pot, ki vodi do boljše in uspešnejše prodaje in tako do boljših cen blagu. **Naše delo pa bo brezplodno, ako ne bo stal za nami naš kmet in bo upošteval vse naše nauke.** Vnovčevalni oddelek Kmetijske družbe v Ljubljani se razvija in bo v nastopnem letu še bolj razvil svojo delavnost ter bo skušal organizirati postopno vse panoge našega kmetovanja. Prepričani smo, da nas bo spremljal uspeh in to v dobro našega kmeta in našega gospodarstva. Z združenimi močmi hočemo doseči vse, kar smo si stavili za nalogo. To je: biti našemu kmetu svetovalci in pomočniki v vseh gospodarskih vprašanjih, posebno pa še tam, kjer se tiče vnovčevanja pridelkov. Smatramo vnovčevanje pridelkov kot eno najvažnejših vprašanj in temu vprašanju hočemo posvetiti vso pozornost. Ako nas bodo naši kmetje razumeli v složnem delu, moramo zmagati in prebresti težko gospodarsko stisko.

Prvi poizkusi vnovčevanja potom družbe so se obnesli posebno pri sadju, fižolu in perutnini. Izključili smo posredovalca in nastopili smo na trgu, tako da sta konsument in producent bila zadovoljna. To nam je pokazalo, da smo na pravi poti in da moramo še izpopolniti in organizirati vse, kar se da in kar je v prid našemu kmetu in našemu gospodarstvu.

Prosimo naše gospodarje in gospodinje na deželi, da se v vseh gospodarskih vprašanjih obračajo na Kmetijsko družbo, ki bo vedno stremila za tem, da obvaruje kmeta pred razočaranjem in izgubo. Gospodarji naj nam pošiljajo vprašanja zaradi vnovčevanja pridelkov, na katere bomo odgovorili v našem listu, v nujnih primerih pa tudi pismeno.

V trdni veri smo započeli važno nalogo, da zmagamo in v gospodarsko-stanovski slogi prebre-

demo krizo ter si želimo čim ožjega sodelovanja naših kmetov za dobrobit našega kmetijskega gospodarstva.

Pomen združnega vnovčevanja.

Dipl. com. G. Gomišček.

Pri nas vnovčevalno združništvo še ni razvito, vkljub temu, da so naše prilike take, da bi nam ravno sedaj največ koristilo. Pri drugih narodih, z visoko razvitim združništvom, so že davno uvideli, da kmet lahko proda dobro in stalno samo takrat, ako je tudi organiziran v vnovčevalnih zadrugah.

Vnovčevalne zadrugе nimajo samo namena prodajati; njih naloga je tudi uvajati novo produkcijo in opozarjati zadrugarje, kaj se izplača pridelati in kaj ne, kaj se najlažje proda in kje ter kako je ravnati z blagom, da doseže največjo ceno in tako največji uspeh. Ta naloga združništva koraka roko v roki s prodajo in z usmeritvijo produkcije v pravcu trga. Da pa lahko kaj vnovčimo, moramo imeti tudi dovolj blaga na razpolago. Posebno v trgovini s po-deželskimi produkti je to velevažno. Vsak kmet pridelava nekaj in tega več vrst. Sam ne more nastopiti na trgu; kvečjemu proda svoje pridelke domačemu trgovcu ali posrednikom, ki nabirajo blago, da ga dalje prodajo. Tu se vrinejo med trgovca in kmetovalca razni ljudje, ki blago samo podražujejo. Preden pride blago do konsumenta, mora torej skozi nešteto rok. Vsak pa hoče nekaj zaslužiti. To blago podraža in pri tem sta najbolj oškodovana kmet kot pridelovalec ter konsument. Vso razliko med prvo nakupno ceno in poslednjo prodajno ceno na konsumenta, ki navadno ni majhna, zaslužijo posredniki.

Združništvo pa hoče ravno te izločiti in dati možnost kmetu, da sam nastopa kot prodajalec s pomočjo zadrugе. Dobiček od tega ima samo kmet in konsument. Kmet, ker dobi več za blago, in konsument, ker manj plača za potrebščine. Stroški se zmanjšajo in zaradi tega se blago poceni.

Pri nas tega še ne razumemo dobro. Prišel pa bo čas, ko bo naš kmet prisiljen, da poseže po samopomoči z zadrugo tudi pri vnovčevanju proizvodov. Jasno je, da je tu potrebna precej velika previdnost. Imamo dovolj izkušenj in zaradi tega je potrebno paziti in previdno delati panogo za panogo in ne vse naenkrat organizirati.

Kako se taka stvar razvija, nam jasno kaže razvoj nemških zadrug za vnovčevanje jajc. Umevno je, da te zadrugе, ki so jako mlade, nimajo še one moči in vpliva na trg, a vendar so že tako močne, da se jih občuti in jih konkurenca upošteva. L. 1930. je zadruga obvladala komaj 10% celokupne uporabe jajc v Nemčiji. L. 1931. je že narastel promet na 15%. Berlinska prodajna centrala za jajca je l. 1930. prodala 30 milijonov jajc, l. 1931. pa že 70 milijonov, kar znaša okrog 10% celokupne potrebe v državi, ki se jo ceni na 700 milijonov jajc. Ako pomislimo, da se je začelo z organizacijo tega komaj l. 1928., je to že lep uspeh, kajti vnovčevalno združništvo se

Za kmeta je Kmetijska družba žarišče gospodarstva; njej morajo slediti pametni gospodarji.

je moralo za jajca boriti z vsemi neprilikami, ki jih je delala konkurenca.

L. 1928. je bilo samo 164 zadrug, l. 1929 že 256 in l. 1930. je število narastlo na 496, l. 1931. pa na 523. Razvoj je vsekako hiter in kakor vsi znaki kažejo tudi zdrav in močan.

Tudi pri nas bo potreba misliti na to, kako bi s tem koristili čim večjemu številu naših kmetov-perutnarjev. Današnje organizacije še ne zadostujejo. Izvoz jajc in perutnine tvori pa pri nas največjo postavko v izvozu in ravno zaradi tega moramo posvetiti še več pažnje tej panogi tudi od strani vnovčevalne organizacije in trga. Moramo se zavzeti za naše bogastvo, tako da bo le-to čim več koristilo našemu skupnemu gospodarstvu, in to je naša naloga, ki jo je treba tudi izpeljati.

Zadružno vnovčenje je za nas važno in zaradi tega bomo še velikokrat pisali o njem, da pokažemo, kaj se da tu narediti, samo, ako se hoče.

Važni pogoji za uspešno trgovino s sadjem.

Fr. Kafol.

V naši ožji domovini je sicer sadje obrodilo v lanski jeseni le ponekod, večinoma v severnih, za padnih in vzhodnih delih; drugod ga pa ni bilo. Zaraditega pričakujemo, da bo letos obrodilo v ostalih delih, če se držimo pravila, da vsako drugo leto isto obrodí, in da ne bo seveda kakih nepredvidenih nesreč.

Opaža pa se, da letos naš pridelek ni šel tako v denar kakor bi bilo želeti; vzroke je iskati gotovo v velikem pomanjkanju denarja. Kupna moč je padla doma in v tujini. Poleg tega so pa še druge številne ovire pri nakupu sadja in pri izvozu, ki so znatno preprečevale potek brezhibne prodaje.

Največja zapreka je gotovo v tem, da imamo še vedno **preveč sort** in tudi še preveč zanikarnega sadja. Izvozni predpisi v tujino pa prepovedujejo, da bi se v en vagon nakladalo več kot 5 sort. Mnogi sadni trgovci so morali opustiti nakupe, ker ni bilo enotnega in brezhibnega blaga tukaj najti. Z mešanico 30, da, včasih celo 50 raznih sort sadja pri enem vagonu ne more trgovec nikamor. To izkušnjo smo napravili tudi pri družbi, ki je nakupila nekaj vagonov sadja in ga tudi vnovčila.

Nakratko nekaj pogojev, ako hočemo pri nas uspešno sadjariti. Vso skrb moramo obrniti **pravilni negi drevja**. Topogledno bomo naše sadjarje še nadalje z vso vnemo strokovno poučevali in opozarjali na hibe in pogrške, ki se delajo v kljub dolgoletnemu poučevanju še dandanes. **Vsi poznavalci razmer so prepričani, da brez temeljitega strokovnega pouka ni misliti na izboljšanje naše sadjereje; tega si moramo biti svesti vsi.**

Sicer se dobe sadjarji, ki pridelajo lepo sadje, ali kaj, ko ga ne znajo **spraviti in pripraviti za trg**. Zategadelj se mora kmetovalec-sadjar že sedaj pripravljati. Predvsem je neobhodno potrebno, da si sadjar napravi dovolj pripravnih zabojev za shranjevanje. V tem pogledu je jugoslovanski zaboj, ki

je 63 cm dolg, 40 cm širok in 33 cm visok (lahko je tudi nekoliko večji, n. pr. 80 × 50 × 37 cm). V zabojih potem shranjuje svoj pridelek do prodaje. Isti se lahko izdelujejo preko zime doma.

Pri spravljanju ločimo sadje po sortah, debelosti itd. kar naravnost pod drevesom. Na ta način ločimo najboljše namizno sadje od drugega, ki je namenjeno za mošt, sušenje itd.

Tako je omogočeno vzimovanje sadja po sortah v zabojih s 40—60 kg vsebine, ki jih spravljam na pripravnem prostoru do prodaje. Ni slabšega namreč za sadje, kakor če ga prevečkrat prebiramo in premetavamo iz kraja v kraj. S sadjem se mora še lepše ravnati kakor z jajci, ker je zelo občutljivo. Ako je nevarnost, da bo sadje pozeblo ali kaj sličnega, ga pokrijemo s plahtami ali s čim drugim. Poudarjati moramo, da se mora obiranje in **sortiranje sadja po zabojih z največjo skrbnostjo in temeljitostjo ter poštenostjo izvršiti**, da privabimo in obdržimo kupce.

Velika prednost tega načina spravljanja sadja bi bila tudi v tem, da kupci lažje natovorijo vozove, odnosno vagone. Pri prodaji sadja igra veliko vlogo tudi to, da se ne krati časa nepotrebno s prevozom, prekladanjem in nakladanjem.

Iz povedanega sledi, da se moramo pripravljati že sedaj na skupno in strumno organizacijo prodaje sadja, ki jo bomo izvršili s pomočjo teh zabojev. Poudarjamo, da bo prišlo **sadje le od onih članov in podružnic** za nakup v poštev, ki bodo točno ravnali po navodilih, katera bomo še podali. Menda ne bo potrebno še posebej naglašati praktičnost tega načina spravljanja sadja, ako hočemo zares, da bo naše sadjarstvo napredovalo tako, kakor si želimo.

Družbene vesti.

Kmetijska družba bo sodelovala pri pomožni akciji za prehrano pasivnih krajev, zato se naprošajo vsi načelniki podružnic kakor tudi župani, da se v potrebi obrnejo na Kmetijsko družbo. Družba ima na razpolago **koruzo, otrobe, seno in slamo**. Vozovnice, katere dobe županstva od sreskih načelstev, naj se vpošljejo na družbo, da jim bo le-ta zamogla po znižani ceni dobavljati blago, namenjeno za prehrano.

Važno za perutnarje! Perutnarski odsek Kmetijske družbe v Ljubljani sporoča vsem svojim članom in nečlanom, da se valjenje piščet vrši letos pri perutnarskem podjetju „Niko“ v Vižmarjih nad Ljubljano. — Člani plačajo za valjenje od jajca 1 Din, od izvaljenega piščeta pa 2 Din. Pri večji množini jajc poseben popust. Vsi oni kmetovalci-perutnarji, ki nameravajo tudi letos pustiti valiti pri perutnarskem odseku, naj to nemudoma javijo na Kmetijsko družbo v Ljubljani. Nadalje naj ponudijo družbi vsi oni, ki imajo na prodaj plemenska jajca za valjenje in bodo imeli plemenske piške. — Dopise naslovite na „Perutnarski odsek Kmetijske družbe v Ljubljani“. Z valjenjem se je 14. januarja že pričelo.

Kaj je važno! Cene industrijskim produktom posebno onim, ki jih uvažamo, so porastle. Tako so porastle cene nekaterim poljedelskim strojem za 30%, in sicer branam, slamo-reznicam kakor tudi plugom. Kmetijska družba ima še nekaj teh na zalogi po stari ceni. Kdor si jih hoče nabaviti, naj takoj piše na družbo, da dobi blago še po starih cenah. Cene so navedene v 24. številki „Kmetovalca“ l. l. Opozarjamo, da je

Ni še vse, koliko si pridelal, važno je, kako to prodaš in spraviš v denar.

povpraševanje precej veliko ravno zaradi porasta cen. Nove pošiljke bodo seveda dražje.

Modra galica. Ponudbe za modro galico družba še ni prejela. Zato opozarjamo vse načelnike podružnic, da o pravem času opozore člane in zberejo naročila. Ako hoče družba ugodno zaključiti in dobiti blago po ugodni ceni, mora približno vedeti, koliko blaga potrebujejo člani. Kakšna bo cena galici, je danes težko reči.

Semena za pomlad. Družba je semena že naročila in je predvsem pazila na to, da bodo res dobra in zanesljiva. Ko jih dobi, bo takoj obvestila vse svoje člane. Dolžnost članov pa je, da najprej vprašajo za ceno semen pri Kmetijski družbi, ker se tako obvarujejo marsikaterega razočaranja.

Prodajni oddelek družbe naproša vse svoje člane, da sporoče, kaj imajo za prodati in koliko. Družba bo poskrbela, da se blago čim bolje vnoveči.

Vnovčevanje živine. Družba je dobila dovoljenje za izvoz prvega vagona živine v obliki kontingenta za Avstrijo. Ker pa je za izvoz potrebna res lepa živina, opozarjamo že vnaprej, da se bo kupovala samo taka, ki odgovarja zahtevam trga, kajti družba mora že v začetku paziti, da si pridobi zupanje na trgu in bo zaradi tega pošiljala samo prvovrstno, nad 600 kg težko in dobro spitano živino. Izvoz bo odvisen od tega, kolikor izvoznih dovoljenj bo dobila družba od „Zavoda za izvoz živine“.

Gospodarske vesti.

Znižanje obrestne mere v Mariboru. S 1. januarjem t. l. so nekateri denarni zavodi znižali obrestno mero za 1% na vloge in posojila. Ti zavodi so: Mestna hranilnica, Hranilnica Dravske banovine, Posojilnica v Narodnem domu, Spodnještajerska ljudska posojilnica, Mariborski kreditni zavod, Jugoslovanska hranilnica in posojilnica, Hranilno in posojilno društvo delavcev, Štajerska hranilnica in posojilnica ter Kerkova posojilnica v Mariboru.

Položaj na lesnem trgu. Naša lesna trgovina s tujino je jako trpela v preteklem letu. S tem, da je bila udarjena lesna trgovina, je trpel tudi naš kmet-gozdni posestnik. Ruski les nas je povsod spodbijal s ceno in to ravno v onih državah, kamor smo mi največ prodajali. Vse naše žage stoje ali pa delajo jako malo. Stare zaloge lesa so tako poceni, da se ne da niti omeniti. Zastoj v trgovini se je pa lansko leto pridružila še denarna kriza. V mehkem lesu nas nadkriljuje Avstrija, ki nam močno konkurira zaradi ugodnih prevoznih tarif. Upanje pa je, da se bo sedaj v novem letu položaj malo izboljšal posebno z Italijo, ki je naša glavna odjemalka. Kliring (obračunavanje), ki je bil uveden pred nekaj časa med našo državo in kraljevino Italijo, posluje razmeroma dobro. Po dvomesečnem molku so se že pojavila vprašanja od strani italijanskih konsumentov in uvoznikov. Do zaključkov kupčij sicer še ni prišlo, a vendar je upati, da do tega kmalu pride. Svarimo naše gozdne posestnike pred prenenagljenostjo pri prodaji lesa in hlovdov. Treba je počakati, kako se bodo stvari razvijale. Položaj je še nejasen.

Pobijanje živinske kuge v Dravski banovini. V ljubljanskem in mariborskem srezu je pred nedavnim časom izbruhnila huda nalezljiva bolezen slinovka in šap. Bile so takoj določene mere za pobijanje. V ljublj. srezu bolezen ne razsaja več, tako da je ljublj. sreska oblast dovolila živinski sejm že 4. t. m. Enako se bo že za prihodnji živinski sejm v mariborskem srezu dovolil dogon živine.

Organizacija za kontrolo uvoza živine, mleka, masla in jajc na Češkoslovaškem. Na Češkoslovaškem se je ustanovila

organizacija, ki ima namen kontrolirati uvoz živine in živinskih predmetov. Kakor pravi načrt te organizacije, se bo delila v 2 oddelka. Ena sekcija se bo bavila izrecno samo z uvozom živine in mesa, druga pa z uvozom masla, jajc, mleka in umetne masti. V vsaki sekciji bo zastopana organizacija producentov, konsumentov in trgovcev. Vsaka skupina pošlje v organizacijo 5 delegatov, država pa 6. Namen te organizacije je, kontrolirati uvoz in cene. Vse to naj služi povzdigi domačega poljedelstva in zaščite domačega trga ter konsumentov. Kaj pa pri nas za industrijske izdelke?

Trgovina z jajci. Pri nas smo v glavnem navezani pri trgovini z jajci na zunanji trg. Kot naši odjemalci pridejo predvsem v poštev: Italija, Nemčija, Švica in Češkoslovaška. Moramo pa pripomniti, da se tudi te države zapirajo proti našim jajcam, ker hočejo dvigniti produkcijo domačih perutninarjev in obenem zvišati cene domačim pridelkom. Poleg te ovire pa imamo sedaj še hude konkurente na trgu. Severne države, kakor Danska, Finska, Švedska, Nizozemska in Belgija so produkcijo jajc močno dvignile in lansko leto za trikrat več izvozile kakor prejšnje leto. To se je posebno pokazalo v decembru l. 1932. proti decembru l. 1931. Položaj na trgu z našim blagom močno zaostaja za tržiščem severnih držav. V enakem položaju, kakor se mi nahajamo, so tudi druge balkanske države, kakor Bolgarija in Rumunija. — Vsled mile zime je naša produkcija malo večja. Položaj na trgu z našim blagom, je sledeči, kakor poroča Jugoslovenski Lloyd:

Italija. Štajersko blago danes notira 390—400 lir post. Postojna, kar znaša po naše 1146—1176 Din za zabo, ki šteje 1440 komadov. Po blagu slabše vrste se ne povprašuje, ker se ne izplača prevoz in zaradi visoke uvozne carine, ki jo Italija pobira za jajca.

Nemčija. Štajerska jajca se prodajajo post. Salzburg v dveh polzabojih po 83—85 Mark ali 1132—1161 Din. Blago slabše vrste po Mark 80 ali 1093 Din.

Švica. V zadnjem času Švica ni kupovala pri nas jajc, ker so bile cene domačemu blagu nizke. Danes se plačuje za štajerska jajca v dveh polzabojih okrog 105 frankov za postaja Buchs. Za slabše vrste se ne zanimajo in nimajo kupcev. 105 Fr. odgovarja 1163 Din.

Češkoslovaška se zanima za naše blago ali samo za ceno 700 Kč, za štajerska jajca za lažje vrste 620—640 Kč, in sicer za postaja Spielfeld. Da pa Češka ne more uvoziti naših jajc, je krivo to, ker dosedaj še nimajo dovoljenja za devize (plačilo). Kč 620 do 640 odgovarja 1054—1108 Din.

V splošnem pa močno ovira izvoz naših jajc, ker vse države zahtevajo, da so sveža jajca signirana, to je označena z ozirom na kraj, odkoder prihajajo in z ozirom na težo in svežost. Tudi v tem oziru bo potreba marsikaj še urediti.

Koliko vina se pridela na svetu. Po poročilu Mednarodnega urada za kmetijstvo v Rimu, se je na svetu v l. 1932. pridelalo okrog 15.000.000 hl vina. Letina je bila slabša kot v preteklem letu, to pa zaradi tega, ker je bilo manj grozdja v Franciji in v vsej Srednji Evropi.

Trgovina z vinom. Navadno pred Božičem se vinska trgovina malo bolj poživi. Letos tega ni bilo vsaj v oni meri, kakor bi bilo pričakovati. Računi se, da se je prodalo okrog 65 vagonov dalmatinskih vin. Cene so bile po kraju in kakovosti različne. V Šibeniku se je plačalo za črno vino 2.20 do 2.50 Din, za belo 2.80 Din za l; v okolici Šibenika 1.60—1.70 Din za črno vino, za belo in opolo 2 Din za l. V severni Dalmaciji črno po 1.70—1.80, opolo 2, belo 2.10—2.20 Din. Cene vinu za križanje iz Solte, Brača, Kaštela se plačujejo od 14—15 Din za stopnjo alkohola. V naših krajih se je v jeseni prodalo po-

Vse panoge našega kmetijstva morajo biti organizirane za skupno prodajo!

seбно na Dolenjskem precej rdečega vina in črnine. Cena je bila od 2.75—3.75 Din za l. Sedaj pa kupčija bolj miruje.

Cene živini v Karlovcu na Hrvatskem so malo popustile. Krave za klanje se prodajajo 1.50—2.25, za rejo 1.50 do 3, voli pod 10 centov 2—2.50, iznad te teže po 3—3.50, junci 3—4, biki 2.50—3, svinje debele 4—5, poldebele 3 do 4.50 Din za kg.

Razno s tujih trgov.

Cene mesu v Avstriji so jako visoke. Sploh je tam življenje mnogo dražje kot pri nas. V Grazu stane 1 kg mesa (zadnji del) 2 šilinga 80 grošev; volovska pljučna pečenka 3.40, špeh 2.40 in svinjsko meso 4 šilinge. Ako pomislimo, da velja 1 šiling okrog 9 dinarjev, si takoj ustvarimo sliko o draginji, ki vlada v Avstriji. Vidimo pa tudi razliko v nabavni ceni, to je ceno, za katero naš kmet živino proda in ono, za katero avstrijski državljani plačujejo meso. Res je mnogo stroškov s prevozom in drugim, vendar nam to jasno kaže, kako velika je potreba, da se oni, ki imajo živež na prodaj, in oni, ki ga kupujejo, združijo v gospodarsko organizacijo.

Sejm za prasiče na Dunaju. Za naše prasiče je dunajski sejm najvažnejši. Iz Jugoslavije je bilo na sejm dovoženih 116 pršutarjev in 2589 špeharjev. Cene prasičem so malo poskočile, in sicer za špeharje 5—7, za pršutarje pa 5—8 grošev pri kg. Cene špeharjem, izbrano blago, 1.47—1.50, I. vrste 1.40—1.45, II. 1.37—1.39, III. 1.25—1.40, pršutarji 1.35—1.60, najboljši 1.75—1.80, kmetijski prasiči 1.25—1.40, najboljši 1.45 do 1.47. Za 1 šiling je plačati 9 dinarjev. Ako pomnožimo cene na dunajskem trgu z 9, dobimo vrednost v dinarjih.

Goveji trg na Dunaju. Cene se razumejo za kg žive teže v šilingih. (Za 1 šiling dobiš 9 dinarjev.)

Voli	I. vrste	1.35—1.65
"	II. "	1.05—1.35
"	III. "	0.85—1.04
Krave	I. "	1.00—1.15
"	II. "	0.90—1.04
"	III. "	0.85—0.89
Teleta		1.40—1.70
Teleta, polodrasla		1.50—2.20

Perutnina. V zadnjem času, kar je nehal izvoz v Italijo, oziroma odkar je bila zvišana uvozna carina na našo perutnino, so cene malo popustile. Vendar se še dovolj trdno drže. Najvišje cene se dosežejo za dobro pitane kapune, posebno štajerske. Po kapunih vprašuje tudi Nemčija, vendar pa do kupčij v večjem ni prišlo. Vse kaže, da nimamo dovolj lepega blaga na razpolago. Za kapune se doseže najvišja cena in je zaradi tega priporočati našim perutninarjem, da se temu bolj posvetijo.

Cene živini za izvoz. Izvoznicarji plačujejo lepe vole od 600 kg naprej po 4—4.50, za prav lepo blago 6 Din. Največ blaga gre na avstrijski trg (Dunaj, Graz).

Kako so se gibale cene v decembru. Narodna banka naše države je izdala seznam cen za mesec december. Po tem seznamu vidimo, da se je dviganje cen na splošno ustavilo. Vendar pa so se cene industrijskim izdelkom dvignile. Dvignile so se tudi blagu, ki ga uvažamo iz tujih držav. Domači izdelki so ostali v isti ceni, le nekaterim kmetijskim pridelkom je cena padla. Cene so padle pri fižolu in koruzi, pričakuje pa se, da se bodo tudi dvignile. Najbolj so padle cene goveji živini in prasičem ter proizvodom, kakor slanini, masti, ter govejim in ovčjim kožam. Narastle so pa zaklani živini, istotako pri pšenici, slivah in konopljah. Cene so še vedno v porasti.

Kako opremimo jajca za trg. Ako hočemo izvoziti jajca v tuje države ali pa tudi na našem domačem trgu v državi sami, moramo jajca opremiti v zaboji, ki drži po 1440 jajc. Jajca morajo biti vložena tako, da se ne pokvarijo (razbijejo). Izvozna trgovina zahteva, da se jajca preberejo in da so čista. Jajca se prebirajo po velikosti, barvi in teži. Gnila ali napokana jajca so izključena. Zaradi tega se mora jajce natančno osvetliti, da se pregleda ali ni mogoče pokvarjeno. Zaboji za jajca so navadno oddeljeni v dve polovici, ki se dajo razžagati na pol, ali pa tako, da dve polovici tvorita celoto. V vsakem polzaboju je 720 jajc. **Jajca ne smejo biti umita in ne umazana.** Le malenkostno število umitih ali celo umazanih jajc je že vzrok za zavrnitev. Velja pa vedno načelo: jajca, katera se hočejo prodati, je odbirati po barvi, velikosti in teži. Posebno je paziti na jajca, namenjena za valjenje. Ta morajo biti od prvovrstnih kokoši in ne smejo biti starejša od 7 dni, niti ne pretresena. Tako blago potrebuje posebne paznje, da se ne pokvari. Taka jajca so tudi primeroma dražja.

Povpraševanje po surovi volni v tujini. Neka tvrdka iz tujine se zanima za surovo volno in se je tozadevno obrnila na „Urad za aukcijo volne“ pri zagrebškem Velesejmu s prošnjo, da volno ponudi in stavi pogoje za izvoz. Tvrdka se v glavnem zanima za finejše vrste, a povprašuje tudi po slabši vrsti. Mesečno potrebuje večje množine. Plačuje se v dinarjih. Vsi oni, ki imajo volno naprodaj, naj jo ponudijo „Uradu za aukcijo volne kod Zagrebačkog Zbora“ ali pa na **Kmet. družbo, da bo ona po možnosti posredovala in vnovčila blago za naše člane in nečlane.** V ofertii je natančno navesti ceno za blago, postavljeno franko državna meja, količino blaga, ki se želi prodati, in vzorec blaga.

Tržne cene.

Tržne cene so označene tako, kakor veljajo na trgu ali na sejmih v Ljubljani in Mariboru pri nadrobni prodaji in so posnete po tržnih poročilih teh mest. Cene na deželi in pri kupčiji na debelo so nižje.

Cene so v dinarjih.		Ljubljana	Maribor	
Zlato in drugi pridelki	pšenica	1 q	— do 200—	— do 160—
	rž	1 "	— do 170—	125— do 200—
	ječmen	1 "	— do 170—	125— do 200—
	ovsa	1 "	— do 175—	160— do 220—
	proso	1 "	160— do 180—	12— do 200—
	koruza (nova, sušena)	1 "	125— do 135—	130— do 200—
	ajda	1 "	— do 90—	125— do 200—
	fižol, ribničan	1 "	— do 90—	150— do 500—
	fižol, prepeličar	1 "	— do 325—	— do —
	krompir	1 "	— do 100—	100— do 150—
Seno in slama	sladko seno	1 "	— do 80—	— do 80—
	kislo seno	1 "	— do 60—	85— do 90—
	slama	1 "	50— do 60—	70— do 75—
Goveja živina	Voli I. žive teže 1 kg	4.40 do	— do —	— do —
	" II. " " 1 "	3— do	3.50	— do —
	" III. " " 1 "	2— do	2.50	— do —
	Krave debele " " 1 "	2— do	3.50	— do —
	Krave, klobasarice " " 1 "	1— do	2—	— do —
Teleta žive teže 1 kg (Prigon v Lj. 79, Mar. — glav)	4.50 do	5.50	— do —	
Prasiči	6—12 tednov stari kom.	120— do	180—	— do —
	3—4 mesece stari "	— do	—	325— do 360—
	5—7 mesecev stari "	— do	—	400— do 450—
	debel žive teže 1 kg	— do	—	6.50 do 7—
	debel mrtve " 1 " (Prigon v Lj. 55, v Mar. 31 glav)	— do	—	9.50 do 10—
Parut, sliv	spičanec kom.	18— do	20—	25— do 30—
	kokoš "	— do	25—	20— do 25—
Mleko, jajca, maslo, sir	mleko 1 lit.	2— do	2.50	2— do 3—
	smetana 1 "	— do	—	10— do 12—
	čajno maslo 1 kg	28— do	38—	36— do 40—
	surovo maslo 1 "	24— do	26—	23— do 33—
	polementalaki sir 1 "	— do	20—	20— do 35—
	sirček 1 "	— do	6—	7— do 8—
	jajca par	1— do	1.50	1.25 do 1.50
Kari-vo	trda drva 1 m ³	— do	115—	90— do 100—
	mehka drva 1 "	— do	80—	70— do 80—

Skupno vnovčevanje pridelkov je eno najvažnejših vprašanj našega kmeta; ko bo to organizirano, bodo cene istim gotovo boljše.

LANENO OLJE, FIRNEŽ, BARVE, LAKE, KIT, LANENE TROPINE

ter vse v to stroko spadajoče blago prvo-
vrstne kakovosti po solidnih cenah in
točni postrežbi, najugodnejše kupite pri
domačem podjetju

MEDIC-ZANKL

tovarne olia lakov in barv
družba z o. z., lastnik FRANJO MEDIC

Centraja v Ljubljani, podružnice v Mariboru in Novem
Sadu. — Tovarne v Ljubljani, Medvodah in Domžalah.

POSOJILNICA V MARIBORU

r. z. z. o. z.

NARODNI DOM

Telefon 21-08. Ustanovljena 1882.

Obrestuje nevezane hranilne vloge po 5%,
vloge proti 3 mesečni odpovedi po 6 1/2%.

Stanje hran. vlog nad Din 90.000.000--

Rezerve znašajo nad Din 6.000.000--

Posojila daje članom na vknjižbo po
8% na osebno poroštvo po 9%.

Kmetovalci!

Vaše setve pognojite s

SUPERFOSFATOM,

ker samo tedaj boste dosegli prvo-
vrstno blago. Fosforna kislina v

superfosfatu

izboljša kakovost, pospešuje zrelost in
ščiti pred boleznimi.

Superfosfat

proizvaja v prvovrstni kakovosti

Tovarna kemičnih izdelkov v Hrastniku
d. d.

Hrastnik.

V zalogi pri Kmetijski družbi.

Kmetovalci, uporabljajte pri gnojenju
vedno

40% KALIJEVO SOL

V zalogi pri
Kmetijski družbi.

DENAR NALOŽITE NAJBOLJE IN NAJVARNEJE PRI DOMAČEM ZAVODU

KMETSKI HRANILNI IN POSOJILNI DOM

REGISTR. ZADRUGA Z NEOMEJENO ZAVEZO

V LJUBLJANI, TAVČARJEVA (SODNA) ULICA 1

Vloge na knjižice in tekoči račun obrestuje po 5 1/2% brez odpovedi, pri
trimesečni odpovedi po 7% brez odbitka davka na rente.
Stanje vlog nad 30.000.000 Din. — Rezerve nad 700.000 Din.
Jamstvo za vloge presega večkratno vrednost vlog.

Vložne knjižice drugih zavodov sprejema kot gotovino brez prekinjenja
obrestovanja. Posojila daje proti poroštvu, na vknjižbo in proti zastavi
premičnih in vrednostnih papirjev ter dovoljuje kredite v tek. računu pod
najugodnejšimi pogoji. — Blagajniške ure: Ob delavnikih od 8.—12 1/2,
in od 3.—4 1/2, le ob sobotah in dnevih pred prazniki od 8.—12 1/2 ure.

Telefon 2847.
Brzjavni: »Kmetijski domc.
Račun pošt. hranilnice št. 14.257.
Podružnici v Kamniku in v Mariboru.

Mala naznanila.

Le proti predplačilu, do 20 besed stane Din 20,—, vsaka nadaljna beseda po 1 Din.

Upravništvo ne prevzame posredovanja.

Vsakega 10. in 25. v mesecu se zaključijo sprejemanje oglasov za prihodnje številk.

MASTIN

Najuspešnejše sredstvo za rejo domače živine je brezdomno

ki pospešuje rast, odebilitet in omastitev domače, posebno kladne živine. — Jasen dokaz neprecenljive vrednosti »MASTINA« so brezštevilna zahvalna pisma.

Cena: 5 škat. 46 Din.
10 škat. 80 Din.

LEKARNA TRNKOCZY
LJUBLJANA, MESTNI TRG ŠTEV. 4.
(Zraven Rotovža.)

Živinorejci!

Ko prodajate in tudi kadar kupujete na sejmu ali v klevu živino, imejte vselej pri sebi zanesljivo in praktično knjižico „Določanje žive teže pri govedu brez tehtnice“, katera vam pove brez računanja in brez vage, koliko je vaša živina težka. Cena knjižice je samo 10 Din, po pošti 12 Din. Dobi se pri Kmetijski družbi ali pa pri založniku J. M. VICIČ, Ljubljana, Abacljeva c. št. 10, II. nadstr. 226

Perzijske ovce „Karakul“

Zelo dobro gojen oven pasme „Karakul“, 9 mesecev star, izredno močan, — in polkrven oven iste pasme, primeren za križanje z domačo ovco, glasiti za začetek reje, iz znane farme perzijskih ovac „Jurkloster“ poceni na prodaj. — Interesenti naj se obrnejo na upravo večerosestva Jurkloster pri Laškem. 8

Inserirajte v „Kmetovalcu“!

Fige in slive

za žganjekuho oddaja po nizkih cenah Ivan Jelačin, Ljubljana, Emouska cesta št. 2. 1

Ekonom,

samec, absolvent strokovne šole, star 41 let z večletno prakso na veleposestvah išče za spomlad primerno nameščenje. Cenene ponudbe na Upravo „Kmetovalca“ št. 245. 245

Divjake

5000 kom. hruškovih izredno močnih n 1000 kom. kutin po 40 par ima naprodaj: Ivan Brečeljnik, Dravije 156, pošta: Št. Vid nad Ljubljano. 232

20.000 divjakov

prvovrstnih, enoletnih jabolčnih in hruševih proda po zelo nizki ceni: Ivan Ocvirk, Sv. Juril ob Taboru. 224

Starejšega ekonomista (šafarja)

vestnega in treznega z večletno prakso se išče za večje posestvo pri Celju, Naslov pri upravi „Kmetovalca“ št. 2. 2

Domače zajce (kunce)

Velike činčila, Havana, Srebrece, Bele dunajske in Blanck and tan v razni starosti in velikosti od importiranih premiranih plemenjakov z rodovnikom, ima na prodaj: Marija Zwilling, Zdenčina kod Zagreba. 3

Droban krompir za krmo

cirka dva vagona, po 60 para kilogram, proda graščina Poganik, p. Litija. 4

Mlad posestnik na Gorenjskem

želi znanja s ponižnim, poštenim, kmetiskim dekletom, 18—28 let, ki ima nad 60.000 Din gotovine. Resne ponudbe s sliko je poslati na upravo „Kmetovalca“ pod št. 5. „Takošnja ženitev.“ 5

Sadna drevesca

na prodaj za spomladansko saditev, kakor več sto divjih kostanjev, jabolk, hrušk, češpelj, češenj, orehov, visokodebelnih, kakor tudi vseh najboljših vrst prtilkavcev. Cene po dogovoru pisмено ali ustmeno. — Naslov: Jakob Pintar, sadjerejec, Sv. Tomaž nad Škofjo Loko, Jugoslavija. 6

Kupi se plemenski bik!

Občina Sevnica ob Savi išče v nakup že licenciranega bika, sive štajerske pasme, ki naj ne bo nad 500 kg težak in ne nad 2½ leti star. — Ponudbe z navedbo cene in natančnim opisom živali je poslati na občinski urad Sevnica ob Savi. 7

Izšla je

Blasnikova

VELIKA PRATIKA

za navadno leto 1933,

ki ima 365 dni.

„VELIKA PRATIKA“ je najstarejši slovenski koledar, ki je bil že od naših pradedov najbolj upoštevan in je še danes najbolj obračtan.

V „Veliki Pratici“ najdeš vse, kar človek potrebuje vsak dan: Katoliški koledar z nebesnimi, solničnimi, luninimi, vremenskimi in dnevnimi znamenji; — solnične in lunine mrke; — lunine spremembe; — pošne določbe za Jugoslavijo; — lestvice za kolke, za pobornice, kupne pogodbe in račune; — konzulate tujih držav v Ljubljani in Zagrebu; — vse sejme na Kranjskem, Koroškem, Štajerskem, Prekmurju, Medžimurlu in v Julijski Benečiji; — pregled o koncu brejosti živine; — popis vseh važnih domačih in tujih dogodkov v preteklem letu; — tabele za računanje obresti; — življenjepise važnih in odločilnih oseb s slikami; — oznanila predmetov, ki jih rabi kmetovalec in žena v hiši. — Cena 5 Din.

„VELIKA PRATIKA“ se dobi v vseh večjih trgovinah in se lahko naroči tudi pisмено pri založniku:

Tiskarna J. Blasnika nasl. d. d.
v Ljubljani.

Ocarinjenje

vseh uvoznih in izvoznih in tranzitnih pošiljk oskrbi hitro, skrbno in po najnižji tarifi

Rajko Turk

carinski posrednik

Ljubljana, Masarykova c. 9
(nasproti carinarnice)

Revizija pravnega zaračunavanja carine po meji deklariranega blaga in vse informacije brezplačno.

ČLANI! Kupujte vse svoje potrebščine pri Kmetijski družbi.

Najugodnejše se Vam nudi koruza, otrobi, seno, slama in drugi predmeti. Predno kaj kupite, vprašajte pri Kmetijski družbi za ceno